

**Бүгдэ
арадай
газетэ**

БҮРЯД ҮНЭН

1996
МАРТЫН
8
Хабарай эхин сагаан
бар
һарын 18
ПЯТНИЦА
гарагай 6
№46 (19386)
Газетын сэн
хэлсээт.

Хабарай найндэрөөр!

ЭНХЭ ТАЙБАН ҺУУГЫТ ДАА

асарха байһандань найданабди. Ушарынь гэхэдэ, хабарай саг хадаа ажабайдалые шэнэдхэн зохёолгын, ажамидарал мүнэдэлүүлгын үе, ерээдүй тээшэ шармайлгын үе ха юм. Таанадтай хамта бидэ бултадаа эдэ бүхы бэрхэшээлнүүдые дабажа гараха байһандаа найданабди. Айл бүлэ бүхэндэ энхэ тайбан байдал, эблэрэл хүсээнб.

Хабарай, Инаг дуранай, Этигэл найдалай
хайндэрээр!

Л. ПОТАПОВ,
Буряад Республикын Президент.

АЖАМИДАРАЛ ТҮХӨӨЖЭ ЯБАГТЫ

урданайхиhaа урагшатай hайн байха аабза гэжэ найданабди. Тиимэхээ таанадай зохёон байгуулхы ажал хэрэгтэ этигэнэбди. Али бүхы бэрхэшээл түбэгүүдэ дабажа гараха буурашагүй найдалаараа таанад бидэниие дэмжэнэт.

Бүлэ бүхэнэй амгалан тайбанаар, эбтэй
эетэйгээр ажаһуухыень хүсэнэбди.

Һайндэрөөр, хүндэтэ манай хүгшэн эжынэр,
эжынэр, һамгад, эгэшэнэр, басагад, аша гушанар!

М. СЕМЁНОВ,
Буряад Республикын Арадай
Хуралай Түрүүлэгшэ.

НХАРХА, ЭНХЭРХЭ ТАБИСУУРТАЙТ

АНДАА, эльгэ нимгэн, энхэрэлдүүрэн эхэнэрнүүдые Мартын 8-най хайндэрөөр амаршалнабди! Эрбэ мүнөө сагта хэнээр бэ даа омогорхохо эрхэтэй юм хаа, нэн түрүүн манай үнжэгэн хайхан, сагта бүхэриг, эрмэлзэл түгэс, нугаршагүй хүсэл зоригтой эхэнэрнүүдээр лэ омогорхохо ёһотойбди. Төөнэй хүшэр бэрхшээлтэй сагта тэдэнэр мүхэшэгүй зоригтой, нэтэрүү шанга байдагынь, үнгөөр политическэ, ниитын ажабайдалда урднайхиhaа улам эдэбхитэйгээр хабаадахааа гадна, үндэсшэ дагшагүй хайхан, дэлгэр тэнюун. зандаа үлэж шатадагынь гайхалтай. Эхэнэр хүн али бүхы үндэс анхарха, энхэрхэ, зохёон байгуулаха табисууртайгаар эхэ байгаааяар заяагадаг гэшшэ.

аршалжа, манай ажабайдалыг улам хайхан болгохо байханда этигэнэбди.

хүндэтгэ манай эжынэр, эгшэнэр, басагад, ханинар, аза жаргалтай, ажана байн, ажал амжалтатай ябахыетнай үрээснэбди!

**Буряад Республикын Эхэнэрнүүдэй
холбоной президиум.**

60 НАНАНАЙТНАЙ ОЙГООР!

ХҮНДЭТЭ ВЛАДИМИР БИЗЬЯЕВИЧ!
Танин 60 наһанайтай жаргалта ойгоор Россия
Эрацийн Правительствын үмэнзһөө, өөрынгөө
һөө үнэн зүрхэнһөө амаршалнаб!

Танай бүхы ажал ябуулга Буряад Республикын
Эдбэрилгын хүсэнүүдые хүгжөөлгэтэй нягта
боотой. Танай хабаадалгатайгаар Байгал нууры
агуулах асуудалнууд шийдхэгдэнэ, Байгал-Амарай
эр замай барилга хэгдээ, Зүүн-Урда оронуудтай
хоорондын харилсаа холбоон үргэдхэгдөө, тиигэжэ
үрэ түгээ ажал Правительствын үндэр хайра
нэлүүдаар тэмдэглэгдээ.

бүтэттэй байн байханиие, зол жаргал, элүүр үрээгээ

АМАРШАЛНАБДИ

Хүдөө ажахын үйлдбэрийе хүгжөөлгэдэ габьяатай байһанайнь түлөө Буряад Республикын Президент 1996 оной февралин 26-най Зарлигаар Буряад Республикын Экономикын министерствын ахамад мэргэжэлтэ **Цыренова Жибзема Константиновна** "Буряад Республикын агропромышленна комплексын габьяата хүдэлмэрилэгшэ" гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

Гүрэнэй нотариадта баюстицидэ үни удаан сар соо оролдосотойгоор хүдэлмэрилхэнэйнь түлөө Буряад Республикын Президент 1996 оной февралын 26-най Зарлигаар Буряад Республикын Юстицийн министерствын ахамад мэргэжэлтэ **Бешапкинна Любовь Ивановнада “Буряад Республикын габьяата юрист”** гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

А. ДОЛЖИТОВАЙ зураг

Матвей ЧОЙБОНОВ

HYXЭPTΘΘ

Эрэ хүн гансаараа
эрьеын шулуундал барагар.

Ая дуугаар
жэгүүрдэн жэнгирээ
наһанаймни

Аляхан үедэ
ами нэгэдээ бэлэйш даа,
Аянай шүбүүндэл

зэлэ татан дүүлижэ,
Ажабайдалай арюухан
замаар аласай холые
зорихомди.

"Саг—сагтаа,
сахилза—хүхэдөө" гэдэгтэл,
Сагай ерэхэдэ,
үхибүүдые бурхан хайрлаа,
Аяар холоһоо
хоншууханаар анхилдаг
Аша, зээнэрье
асаржа манайда харбайгаа.
Һаншагшни сайгааһые хаа,
харасашни тунгалаг

Дурандал,
 Хаанашье зорёо хаа,
 суранзадан абагшал,
 Холын холо ододтол
 хүүжюухэнээр минэржэ,
 Уулын үндэр эзэдтэл
 уряалан байгшал.
 Эршэтэ наһанай далай соо
 зрын хии мори далбуулан,
 Энэ дэлхэйн зол жаргал
 эдлэн луухыеш үреэнэб.
 Эхын умайда нойрсоһон
 эрбэгэрхэн амитандал
 Энэ юртэмсын түбэрөөндэ
 сошордожо болохолби.
 Бэе бэе харалсажа,
 бэе бэе һахилсажа,
 Бэлэг-сэлэгээ барилсажа,
 жаргалтайхан хууял даа.

БУЛГАН захата Буряад орондомнай ажаһуудад олон үндэһэ яһатанай түлөөлэгшэд буряад арадтаяа хамта Сагаалганаа үргэнөөр тэмдэглэхэдээ, бэе бээдээ элүүр энхые, гэр бүлэдөө зол жаргалтай ажаһуухые үнэнхэ сэдхэхэлээ эдэ үдэрнүүдтэ хүсэнэ.

Мэнэ гараад байһан гал улаан Хулгана жэлдэ бүхы бэрхэшээлнүүдээ амжалтатайгаар дабан, Эхэ найхан нютагаа эб хамта мандуулха дэмбэрэлтэй найхан нангин хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа, эрмэлзэл зоригтоо гаргая гэхэн уриа доро энэ һайндэр үнгэржэ байна.

Угсаата арадаймнай эгээл хүндэтэй һайндэр - Сагаалган республикын засагай зургаануудай зүгһөө үргэнөөр дэмжэгдэдэг болоходоо, Буряад орондо ажаһуудаг олон үндэһэ яһатанай холбооо улам гүнзэгьүүлэн батадхаха холын хараатай хэмжээ ябуулга болоно.

ХОШОН ЗУГААГАЙ, СЭДЬХЭЛЭЙ ДУЛААНАЙ ОРШОНДО...

Байгша оной мартын 2-ой үдэр Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын академическэ театрай ордон соо хонгор найхан Хориин, хэбэд номхон Хэжэнгын аймагуудһаа уг гарбалтай зон Сагаалганаа эмхидхэлэй үндэр хэмжээндэ үнгэргэбэ.

Үдэрэй 2 сагта эхилхэ энэ һайндэртэ хабаадаха зон бүри эртэһинээ театр тээшэ субана. Зоной театрта дүтэлхэ бүри үлүү билет хурагшалаашад тэдэнэртэ амар заяа үзүүлнэгүй.

Тэдэнэйшье эрмэлзэлые ойлгохоор. Нютагайнгаа хүнүүдтэй, танинуудтаяа хэн уулзахые хүсэхгүйб даа? Табан зуун шахуу билет хоёр аймагай түлөөлэгшэдтэ хүртэһэн дээрэһээ иимэ ушар тохёолдоо гээ.

Сагаалганай шог зугаата наадые театрай артистнууд шадамар бэрхээр гүйсэдхэжэ, һайндэртэ хабаадагшадые ехээр хүхэбэ. Артистнууд үндэһэн арадайнгаа шог зугаае энэ наадандаа тааруу зохидоор хэрэглэхэлээ гадна, баруунай рок-поп, мүн эстрадна хүгжэмэй аялга доро мэдээжэ буряад дуунуудые гүйсэдхэхэдэнь, танхим соо хууһан олохон лэ харагшад һайндэрэй хүхюу зугаагай оршондо эзэлэгдэн, сагай түргөөр үнгэрһыншье ойлгобогүй.

Богонихон забһарлалай удаа Хори, Хэжэнгын аймагуудай түлөөлэгшэнэр тайзан дээрэ гаража, хун сагаан хониной төлөйгөөр, сагаан эдеэнэйнгээ

дээжээр, хадагаар, ородой ёһоор хилээмэ, дабһаар бэе бээе хүндэлэн золгобо. Хориин аймагай захиргаанай гулваагай орлогшо Дмитрий Лубсанович Нимаев амаршалгын үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ онсолбо:

Сагай байдалай хэр хүшэр хүндэ байбашье, Сагаан һарынгаа һайндэртэ золгожо байһамнай дэмбэрэлтэй ушар. Та бүгэдэндэ элүүр энхэ, зол жаргалтай ябахыетнай хүсөөд, ажал хэрэгүүдтэй ходоодоо урагшатай, амжалтатай байг лэ гээд үнэн зүрхэншөө үрээһэб.

УДААНЬ Хэжэнгын аймагай захиргаанай гулваа, Буряад Республикын Арадай Хуралай депутат Семён Цыдыпович Цыреторов амаршалгынгаа түгэхэдэ иигэжэ хэлэбэ:

- Хэр уһаа Хори, Хэжэнгэ хоёр таһаршагүй нягта холбоо барисаатай, нэгэ уг унгитай нютагууд болоно. Эб хамтаараа ажалаа эмхидхэжэ, зонойнгоо хуудал, байдалые һайжаруулгын бата хуури табия гэжэ Та бүгэдэһиние уряалаад, элүүр энхые, зол жаргалые хүсэнэб.

Тэдэнэй удаа Бүгэдэ буряадай үндэһэн соёлой эблэлэй вице-президент, Буряад Республикын соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ Бато Дугаржапович Баяртуев хүршэ аймагуудай түлөөлэгшэнэрые, танхим соо хууһан зониие Сагаан һараар амаршалаад, үрээлэй һайн үгэнүүдые хэлээ.

Амаршалгануудай удаа Хориин аймагай уран һайханай бүлгэмэйхид концерт наадаяа

дэлгэбэ. Республика соогоо нилээд мэдээжэ "Наран Хада", "Уда" ансамблин гэшүүд, хатаршад, дуушад урданай, мүнөөнэй буряад, ород дуунуудые гүйсэдхэбэ. "Зула" гэхэн хатарай үедэ Хориин аймагһаа гараһан элитэ эрдэмтэдэй, уран зохёолшодой, артистнуудай, дайнай болон ажалай баатарнуудай нэрэ, обогүүдэй соносхогдоходо, һонирхолтойшье, хонгор найхан Хориин дайда бэлиг суутай зоноор дундаршагүй баян байна гээд омогдохомоор байба.

Удаань хэбэд номхон Хэжэнгын аймагай соёлой эдэбхитэд концерт наадаяа дэлгэжэ, һайндэртэ хабаадагшадай зүрхэ сэдхэлые баясуулба. Республика соогоо нилээд мэдээжэ болоһон "Үетэн" ансамблинхид ирагуу дуу, хүгжэмөө бэлэглэжэ, олоной һайшаал магтаалда хүртөө. Тус ансамблин бэлигтэй гэшүүд Эрдэнийн Батсүх, Баяр Шойдоков, Ринчин, Бурхив, Баярма Дамдиновагай мүнөөнэй шэнэ дуунуудые шадамараар гүйсэдхэхэдэ, баясамаар даа. Эдир багахан басагадай Индонезийн хатар гүйсэдхэхэдэнь, танхим соо хууһан харагшад нэръемэ халуун алыга ташалгаар дэмжэн үдэшөө.

Хоёр чашаа үлүү саг соо үргэлжэлдэн нааданай һүүлээр Хори, Хэжэнгын аймагуудай зон театрай фойе соо хэдэн зүйлэй сагаан эдеэгээр, мяжан

табагуудаар, мүн бэшэһин амтатай зүйлнүүдээр, эдэб янзын хэрюун ундануудаар шэмэглэгдэһэн хотогор стоодоо һайндэрөө үргэлжэлүүлжэ, хууһу зугаагаа дэлгэбэ. Сагаалганда хабаадагшад тосхон тосхонороо таһаржа һайндэрлэхэдөө, бэе бээдээ айшаламсажа, аха зах зоноо хадагаар золгон, үрээлэй найхан үгэнүүдээр амаршалаа. Энэ һайндэрэй түлэг яаха байха үедэ Хориин аймагай түлөөлэгшэд Улаан-Үдэ ажаһуудаг һаһатай зоноо Сагаалганаар амаршалхадаа, дуурсхаалай бэлэгүүдтэ барюулжа, нютагайнгаа хүтжэлтэд бүхы хүсэл эрмэлзэл зориулан дайнай болон ажал ветерануудаа хүхээн баясуулба. Улаан-Үдэ хотодо ажаһуудаг нютаг зоноо Сагаалганаар амаршалаа энэ хэмжээ ябуулгад Хориин, Хэжэнгын аймагуудай захиргаанууд хэзээнэйхилээ бэлэдхэлтэйгээр, олон хүнэй хабаадалгатайгаар зоригжо ердэ. Мүн энэ һайндэрые эмхидхэхэ хэрэгтэ нютаг зоной эблэлтэ эдэбхитэд хаба шадалаар оролдоо гэхэдэ, алдуу болохон хаш гээд энэ тэмдэглэлээ түгээ даа.

А. ХУБИТУЕВ
ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: һайнараар үедэ.

С. БАЛДУЕВ
Ц. ЦЫРЕНЖАПОВА
фотонуу

Мүнөөдэр - Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр

Мүнөө үедэ хээрэ талын, хада гүбэйн саһанай хүдэлхөө, зузаан зандаа, үгтэнэй аминтай үзэгдэхөөр байшье хаань, элдин хайхан хабарай эхин харагдаба, урин

Мүн тус фермэдэ баһал арба гаран жэлдэ хаалишанаар хүдэлхэн, мүнөө фермье даагша Цырен-Дулма Бальжиновна Мужанова хөөрэлдөөндэмнай оролсоно.

- Октябрина Ламажапова, Сталина Зимина болон бидэ үшөө хэдэн залуу эхэнэрнүүд Санжей-Ханда Хорлоевнагай һуудэ арба шахуу жэлэй саана баһал энэ фермэдэ хүдэлхээ ерээ зомди. Тэрэ гэхээр ходел сугтаа, амжалта туйлалтануудаа хубаалдажа, хүшэр хүндыешье хамтаараа дабан ажаллажа ябанабди. Эндэл бишье хүбүүн басаган хоёроо хүн болгооб. Муутааршье хүдэлөөгүйб гэхэ байнаб. Геннадий

хүрэтэр килограмм һү хаана. Үхэр бүхэндөө үдэрэй 10 килограмм үбһэ, 20 килограмм силос, 1 килограмм шахуу талха таряанай зүйл эдюулнэ.

- Тэжээлэй талаар гомдол угы. Саашадаа үнээдэй олоор тугаллахада һүн хаагдахал гэжэ һананабди. Нёдондо жэлэй һүүл болотор 100 гаран үнээдтэй фермэдэмнай аяар 10 хаалишад байгаа юм. Тиимэһээ һүншье бага, олохо олзошье угы һэн. Энэ жэлһээ хаалишадаа 4 болотор хороогоод, хүн бүхэндэ 20 гаран үнээ даалгаабди. Энээн дээрһээ хүнүүдэй харюусалга дээшэлхэ, һүншье горитой абтаха, салин түлбэриншье ехэ

ТҮРҮҮШЫН ДУҢААГАЙ ШОЛШОГОНООН СОО

Репортаж

Эхэнэр шарайтай саг ерээбэ эхэнэр зүйтэйл ха. Наратай хаабари үдэр гэр байрын хамтаа саһа, мүлһэнэй хаагай абятайгаар шал-шал хохо, газрагуур биллоонуудай, үхибүүдэй хуутэйгээр шууялдаха үдэ даа болобо.

Тэрэ үдэр бидэ һүүжын хамтын хаалишадтай уулзажа, хаабарнай одоолшье ерээбэ, эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Хаага талһаан харахада хаань балайшье ехэ хэмжэгүйшгэр хоёр дабхар үшэн модон бараагшуу гэр хосогоо яһала зохидхон, ханан талһагануудтай, халуун ха уралаар дулаасуулагдадаг хананууд байба. Мүнөөнэй үдэргэй малшан айлайхи юм эхэнэрнүүдэй һайндэр - маша ханан Мартын 8 болохонь, - гэжэ хөөрэлдэхөөр Санжей-Ханда Хорлоевна Будаевагай үдэр оробобди.

Гайфутдинович Шайхутдинов нүхэрнй ажахыда инженерээр ажалладаг, - гэжэ тэрэ хэлэнэ.

СТАЛИНА Зиминатай хөөрэлдэбди.

- Миний Ахын аймагһаа иишэ ерээд, баһал хэдэн жэлдэ энэ фермэдэ хаалишанаар хүдэлжэ байхадмни, дирекци намайе тоо бүридхэгшөөр табья юм. Зургаан бага үхибүүдтэйб. Тэдэмнай булта хургуулийн. Нүхэрнй Владимир Борисович Эрхүүтэй областдо түрлэн хүн. Ехэ ядаха, тулиха юумэн даб дээрэ угы. Гансал салин түлөөһемни саг соонь үгэдэг хаань, һайн хааб даа. Мүнөө бидэ аяар октябрь һараһаа хойшо мүнгээе абанагүй ха юмбиди, - гэнэ.

- Энэ хүшэр хүндэ сагта совхоз-техникумнай, директор Анатолий Фёдорович Манушкин бидэ хаалишад, малшадта яһала ханаагаа табидог, али болохоор туһадаг, дэмжэдэг гэшшэ. Заа-зуухан мүнгэнэй бии болохоод, үнэгүйгөөр талха, хүрпээ, саахар, лапшаа, тушёнка гэхэ мэтые абажа маңда хубаадаг юм. Үшөө бидэндэ үмсынгөө нэгэн нэгэ үнээ фермэ дээрэ баряад, тэжээлэйн түлөө мүнгэ түлэнгүй байлгаша зүбшөөл үгэнхэй. Ажахымнай аргатай хаань, гахайн эдихэ юумэшье үгэдэг лэ даа, - гэжэ Санжей-Ханда Будаева хэлэнэ.

- Зай, харыг даа, совхоз-техникумнай ямар бэрхэтэй байдалда байнаб. Гүрэндэ тушааһан мяханай, хүнэй, нооһоной, овоцой түлөө ажахы мүнгээе абажа шадаһагүй. Гансахан Улаан-Удын мяханай болон хүнэй комбинадууд нёдондонһоо хойшо маңда 580 миллион түхэриг мүнгэ үритэй аад, тэрэнээ мүнөө хүрэтэр үгэнхэй. Тиэхэдэнь совхоз-техникум зайн галай элшэ, трактор, машинын түлишэ, тоһо, нүүрһэ гэхэ мэтые хэрэглэһэнэйнгээ түлөө баһал ехэ мүнгэ ондоо предприятия, организацинуудта үритэнхэй. Ганса манай эндэ бэшэ, хаанашье иимэл ааб даа. Иимэ юумэнэй боложо байхада, юун гэжэ бодоог, юу хэдэг Россин Президент, Правительство гэшшэ агшад, гайхахаар, - гэжэ Цырен-Дулма Мужанова голхорно.

Гэбэшье эдэ хаалишад, малшад хөөрэлдэхье шагнаха, һанал бодоһыень тухайлхада, шэг шарайнуудыеньшье харахада, урма зоригго огтолон унагаһан, хүдэлхэ, оролдохо хүсэлгүй болоһон зон гэжэ огто-һанахаар бэшэ. Булта этигэл найдалтай, юунэйшье болоо хаа, хэдэг ажалаа хэдэ лэ байхаар, арга шадалаараа оролдохоор, саашаашье оролдохо хүнүүд гэжэ мэдэхээр һэн.

Ивалгын совхоз-техникумэй һүүжын фермэдэ 4 хаалишад 84 үнээ даажа абанхай. Тэдэнэйн зариман түрэхэ дүтлөөд, шэргээгдэнхэй. Зарим хаалишадын хаалгадаг үнээн бүриһөө мүнөө үдэрэй 7,5-8,10

болохо зэргэтэй, - гэжэ фермье даагша Ц.Д. Мужанова хэлэнэ.

Үшөө юу нэмэжэ хэлэхэб гэхэдэ, эндэ дээрэ нэрлэгдэн нүхэдһөө гадна, хаалишад Октябрина Ламажапова, Елена Гомзякова (ород эхэнэр), туталшан Антонина Кузьмина (һанай яһанай эхэнэр), үхэршэн Василий Шапкаев, тракторист Анатолий Рандин (ород), юрэдөөл хэдэн ондоо яһатанай түлөөлэгшэд эбтэй зөтэй нэгэ бүлэ шэнги хүдэлнэ.

- Бидэшье ажаллахабди даа. Энэ талаар ажаг-һэжэг байхагүй. Харин хаанан һүеэ хайшан гэхэ, хэндэ худалдаха гэшшэбиди гэжэ үдэр бүри һанаагаа зобохомнай муу. хүнэй комбинадта тушаахада мүнгыень түлэнхэй. Зөөхэй болгохоод, өөһэдтэмнай гарзатай байна. Аяар 15 литр һү машиндажа 1 килограмм зөөхэй гарганабди. Һү тэрэ зандан худалдахада, килограммынь 2500 түхэригтэ хүрэнэ, харин килограмм зөөхэй миил 12-13 мянган түхэригтэ болоно. Иигэжэ хайшаншье гэхэ мурөө оложо ядажал байнабди, - гэжэ эдэнэр хэлэнэ.

Тээд ажал хэжэ, сагаан эдэ абажа байһан зон эсэстээ хохидохогүй, нэгэл аргань олдохо байха гэжэ найдахаар лэ даа.

М. НАМЖИЛОВ. Ивалгын аймаг.

ҮЛААХАЙГАА ЗОЛГОБО

Улаан-Удын Советскэ районой сойцальна хамгаалгын таһагай үүсхэлээр гүрэнэй филармони соо үхибүүдтэ зорюулагдана. Сагаан һарын найр наадан гурбан үдэрэй туршада үнгэрөө.

Жэлээ оруулһан улаахай Хулгана (А.Дугарова наадана) Гахай нүхэртээ (О. Бабурев), бусад хулгана нүхэдөөрөө (филармониин артистнаар) ерээ, үхибүүдтэй элдэб зугаа, наада эмхидхэ юм.

Бултадаа "галай дээгүүршье таваржа" туршаа, мурьсөө, дуунуудаа, шүлэгүүдээ хэлсээ. Илагшаа амтаатайхан шангуудта - шоколад, конфетэдэ хүртөө. Эдиршүүл хэээшье урма зоригтой, наадаг! - гэжэ уряалхадань, барангаа тайзан дээрэ гараха хүсэлөө мэдүүлнэ. Гэнтэ харагшадай дунда зал соо Гахайн бии болохоһоорнь, дээрһээ гахайн ороһон мэтэ шэг шууялтайгаар угтаа бэлэй. Гахайн Хулганаяа үгылхэдэнь, шанга гэгшээр хашхаралдан, улаахайе дуудана...

Бэе бэсгээ, амитан бүхэндэ туһалха хүсэл дүүрэн ябыт даа, хоорхэйшүүд!

Е. ЦЫБЕНОВА. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сагаалганай һайндэрэй үедэ. М. ШАНТАКОВОЙ ФОТО.

ТҮРҮҮЛЭГШЭ

Манай республикын Ахын, Хурамхаанай, Яруунын, Зэдын аймагуудта колхозой түрүүлэгшээр дүрбэн лэ эхэнэр хүдэлжэ байдаг юм.

Светлана Дашижаповна Жигжитова Зэдын аймагай "60 лет Октября" колхозой түрүүлэгшээр хоёрдохи жэлээ амжалтатайгаар хүдэлнэ. Тэрэ Бурядай гүрэнэй багшанарай институтдай хими, биологиин факультет дүүргээд, нютагтаа багшаар, хургуулийн директорээр, Борьёодо сомоной Советэй түрүүлэгшээр хүдэлжэ, зонтой ажаллаха нилээд ехэ дүршэлтэй болоһон ааб даа.

Светлана Дашижаповнагай хани нүхэр Сергей Базарович Жигжитов тус ажахын инженерээр хүдэлдэг юм. Энэ хүшэр сагта ажахыгаа өөдөн татахын тула ямар юумэн таарамжатайб гэжэ мэдэхэ, эгээл оншотой, ашатай аргыень шэлэжэ хүдэлдэг мэргэжэлтэд гэбэл, алдуу болохогүй. Тиимэһээл нютаг зонойнгоо дэмжэлгэтэй, урагшатай ябана бшуу.

Байгша оной январин эсэс багта болоһон Россин Федерацийн Эдэе хоолой корпорацийн Бурядай филиалай хүтэлбэрилэгшэд болон хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөндэ С.Д. Жигжитоватай уулзаа бэлэйб.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой түрүүлэгшэ С.Д. Жигжитова. С. БАЛДУЕВАЙ ФОТО.

тооһоор хушажархиха. Үбэлэй үедэ 45-50 градус хүйтэн үзэгдэжэ, Гаарга мүрэнһөө шангажабар үлээхэ. Иимэ сэдбэг хүйтэн уларитай манай эгээ хойто зүгтэ Цыбикжаб Аюшеевна хайшан гээд хэдэн арбаад жэлнүүдтэ үндэр амжалтануудыг туйладаг байгааг гээд мүнөөшье һонирходог зон ушардаг.

Цыбикжаб Аюшеевнагай

гаргашатай даа. Үбэлдөө, хабартаа хони муугаар адуулаа хаа, нооһо абахагүйш. Үбэлэй болон хабарай үедэ нэгэ-хоёр үдэршье хонидыг муугаар эдээлүүлбэл, уһалбал, нооһооо хүдэлгэдэг. Дулаанда хонидой ноохон удаан ургана. Минии ханахада, хониндорһоо, хажуу тээһээ хүйтэ абаагүй хаа, яахашьегүй. Байра нойтон, шөбхэтэй байгаа, хаа, хайн

ГААРГЫН СОЛОТОД

Октябрийн революцийн урда Соодойн Сэдэн гэгээн лама Дэрээн морилоо һэн. Ерээдүй тухай мэдээжэ үгүүлэлүүдээ хэлэһэнэй удаа угай Оюна малшан Батцодо хандажа, хэлээ юм: "Батцо, шамһаа басаган түрэхэ, тэрэшни зондоо нэрэтэй солотой хүн болохо байна. Орон дэлхэйдээ мүргэжэ, бурхандаа хүгэдэжэ ябаарай."

Үнэхөөрөө, Батцо басагатай болобо. Тэрэнь Цыбикжап Аюшеевна Бадмаева—Ленинэй хоёр, Ажалай Улаан Тугай орден, СССР-эй Верховно Советэй хоёр зарлалай депутат, Буряад Республикын габыята малшан гэгээн үндэр нэрэ зэргэтэй баян бардам намтартай хүн. Цыбикжаб Аюшеевна 2 хүбүүтэй, 4 басагатай, олон аша, зээнэртэй. Одхон хүбүүнхээ бэшэниинь айланууд болонхой.

Цыбикжаб Аюшеевна 14 наһатайһаа ажаллажа эхилһэн юм. Мал адуулагшаар, хожомнь хаалишанаар хүдэлөө. 1963 онһоо 1983 он болодог аяар 30 жэл соо таһалгаряагүй, ахалагша хонишоноор ажаллаба. Ямаршье саг ушараа, Үбэлдөө һалхи шуурганда сүүдхэлэн, үбһэ, холоомогүй, уһагүй байха үдэрнүүд ушарха. Наяа ногооной бултайжа эхилхэдэ, Хүнтэйн талаһаа хүйтэн хара һалхин буужа, тала бэлшээрнэе зузаан

даадаг отара Арзгуун нууринһаа холо бэшэ Даштуй гэгээн газарта байрланхай һэн. Жараад-далаад онуудта тус отара жэлһээ жэл бүри эхэ хонидһоо хурьга тодожо абадаг, тогтууритай амжалта туйладаг байгаа. Тиыхэдэ хурьгадай амидын шэгнүүрэй болон нооһоной гарасын түсэб холо үлүүлэн дүүргэдэг бэлэй.

Нэгэтэ Дэрээнэй, Уланхаанай совхозуудай хонишодой суглаанда Ц. А. Бадмаевае урижа, дүй дүршэлөөрөө хубаалдахыень гуйбабди. Хонишодто яһала тухатай хөөрөлдөөн болоо һэн гэжэ мүнөөшье ханагшаб.

—Хонишон зунай, намарай үедэ залхуурха ёһогүй. Хонид бэлшээрнэе үгөөгүүр шүүдэрэй амта үзэхэ ёһотой. Аймагай олонхи отаранууд хурьгадыг оройтуулжа эхэлһэн нь һалгаана.

Эхэ хонид хурьгадһаа һалгаандаа, 3 һарын туршада тамир тэнхээтэй болгодохо ёһотой. Хонидыг үржүүлгын үедэ бээс гамнангүй ажаллаха ёһотойбди. Таанар, хонишод бээнгээ амарыг хараад, олон хонидоо үржүүлнэгүйт. Эхирлэхэ хонидыг үсөөрнэ. Бидэ һарын туршада бүхы хурьгадаа абанабди. Тиыхэдэ зарим отарануудта 2-3 нара соо хурьга абалга үргэлжэлнэ. Иигэжэ, унжагайрхада,

шанартай нооһо абахагүйбди. Хониной нооһоной гараса хоёр дахин дээшлээ, — гэжэ хөөрөө бэлэй.

1970-1980 онуудаар Ц. А. Бадмаевагай үүсхэлээр Гааргын аршаанда хонишодой дүй дүршэлэй хургуули ажалладаг байгаа. Аршаанда хонишод амараад, хураад, мэргэжэлэ дээшлүүлдэг, хайн хэрэг үүсхэдэг бэлэй. 1974 ондо Гааргын совхозой 10 отарын 6-ниинь зуутанай зэргэдэ гараа. Тэрэнь тоодо 100 эхэ хонинһоо Ц. Бадмаева—132 хурьга, С. Тыхеева—106, П. Буянтуев—103, Д. Надмитов—101, М. Бидьдүшкин—100, В. Цыбиков—100 хурьгадыг абаба.

Цыбикжаб Аюшеевна сугтаа ажаллаһан хонишод Цыцыгма Надмитова, Шалсама Дугарова, Гажадма Бадмаева, Дулма Самбялова гэгшэдыг магтан дурдан ябадаг. Мүн хони үржүүлэгшэ, нютаг голдоо алдар сууда гараһан Софья Жамьяновна Евреева түрүү хонишодой амжалтаа арьбадхадань, нилээдгүй хубита оруулһан юм.

Гааргын совхозой ахамад зоотехник, Буряад Республикын габыята зоотехник Доржи Дамбаевич Гомбоев иигэжэ хөөрөбэ: "Цыбикжаб Аюшеевна Согто Энхеевна, хоёр нютагайнгаа эгээл нэрэтэй

солотой хүнүүд. Цыбикжаб Аюшеевна депутат ябахадаа, эхэ юмэ бүтээһэн юм. Наада талаһаа харахада, Гаарга мүрэн дээгүүр хүүргэ барюулаа бшуу. Амжалтаараа аймагай хонишодой сэдхэл бадарууддаг, буланда жэшээ харуулдаг байгаа. хүни, үдэргүй ажалдаа шунаан ородог, олонийтын ажабайдалда хам оролсодог байһан Цыбикжаб Аюшеевна мүнөө дундуурхан, бирагүйшье ажаллаһан зонтой адли пенси абана бшуу. Ядахын зэргэдэ нэрэ солотой хүдөөгэй зондо, республикын Правительство, Арадай Хурал ямар нэгэн тэдхэмжэ гү, али миинтээр курорт, санаторидо амарха пүтөөкө үгэхээ яанаб?

Согто Энхеевна Тыхеевагай олон жэлдэ хамтын ажалай түлөө хүсэл зориггоо табижа, унтаха нойроо, ууха сайгаа мартанябананайн гэршэ гэхэдэ, хэдэн зузаан папкануудта хадагалагдаһан тоогүй олон амаршалгын бэшэгүүд, Хүндэлэлэй грамотанууд, ВДНХ-гай алтан, мүнгэн медальнууд болоно. Эгээл хүндэтэй шагнагал — Октябрийн Революцийн орден Согто Энхеевнагай үбсүүе шэмэглэнэ. Согто Энхеевна иигэжэ хөөрөнэ: "Шагналануудни наһанаймни нангин олоо мүн. Үеын үедэ минии үри хүүгэд, аша гушанар

ажалайм аша габыае дурсажа ябаг лэ".

Үнэхөөрөө, Согто Энхеевна ажабайдалдаа сэхэ хүн юм. Партияна суглаануудта дутуу дундануудыг элирүүлдэг, урагшаа ханаатай юрын хонишон мүн. Республикын областной партияна конференцийн делегатаар нэгэтэ бэшэ хунгадаа.

Бэлшээрнэ 600 янзын ургамал ногооной 500-ень хонин эдинэ. Тиймэһээ хонишон жэлэй дүрбэн сагта хонидыг тон хайнаар бэлшээхэ ёһотой гэжэ залуушуудта нэгэтэ бэшэ хэлэдэг бэлэй.

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй депутат ябаһан Пуржима Бадмаевна Аюшеевтай уулзахадамни, иигэжэ хэлээ бэлэй: "Амарха сагаа мэдээгүй, үдэрһөө үдэртэ, жэлһээ жэлдэ Согто Энхеевна хэдэн арбаад жэлнүүдтэ эхэ хонинһоо хурьга абаха түсбөө холо үлүүлэн дүүргэдэг бэлэй. Согто Энхеевна Цыбикжаб Аюшеевна хоёр ажабайдалай урасхал соо нуурияа оложо ядаагүй, зорихон зориггоо, хэрэгээ бүтээгээ! Түрэл нютагаа холо, ойгуур суурхуулан солото хонишодой ажабайдал ерээдүйн үетэндэ үльгэр жэшээ болог лэ!"

В. БАТОРОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ц. А. Бадмаева С. Э. Тыхеева хоёр.

Амаршалга

"УДААН ЖАРГАЛТАЙ ЯБАХАТНАЙ БОЛТОГОЙ..."

Хүн бүхэн өөрын табисууртай, хуби заяатай, заха хизааргүй огторгойдо өөрын мүшэтэй түрэдэг юм гээд арад зоной дунда дэмы хэлсэдэггүй. "Галина басаган Баргажан голой Икаадай үндэр хадагуудай хормойдо 70 жэлэй саада тээ түрөөд, томохон болохоодоо, магад, гэнгэ өөрынгөө одон тухай бодомжолоо аалам? Тон сэхыень бэшэхэдэ, тиймэ юумэний байгаашьегүй хаань, нютагайнгаа хургуули дүүргэдэ байхадаа, хэн болохобди, ямар мэргэжэл шэлэхэбид гэжэ удаан бодомжолоо ябаагүй. "Багша болохо ханаатай даа, басагад, хүбүүд"—гэжэ хаана хуралсалаа үргэлжэлүүлхэ тухай хүнүүдэй асуухада харюусадаг бэлэй.

Галина басаганай хургуулида хураха, саашаадаа хуралсалаа үргэлжэлүүлхэ, ажабайдалай үргэн замда гараха зам үргэн дардам, нэгэнь бэрхшээлгүй байгаа бэшэ. Үшөө хургуулида ороогүйхэн наһандаа ябахадаа, үншэржэ зобохон юм. Хайрата эхэ, эсэгэнь үбшэн тахалда дайрагдаад, багахан лэ басагадаа орхилжэ, бурхантай ороңдо ошоһон байгаа.

Үншэн хүнүүдэе буряад арадай орхидоггүй, ходоодоо туһалдаг, үргэн дэмжэдэг һэмнай. Тулюурхан байдалда ороһон хүнүүдтэ туһалха гэгээн эрмэлзэлтэй хүнүүд байгаа даа.

Тийгэжэ Галина Агни хоёр түрэл түрхэмэй ашаар, тэдэнэй дэмжэлгээр эхэ боложо, ажабайдалай үргэн замда гараа юм.

"Бидэ хүшэрхэн үе сагта эхэ болоһон, хүл дээрээ гараһан зон байхабди. Зүгөөр бүхы буряад нютагуудта аб адлихан, бирагүйхэн ажабайдалтай байһан гэшэ бээбди. Тиймэ болохоолоороо хүнүүдхээ үлүү эхээр дааража, үлүү эхээр үдэжэ ябагдаагүй юм. Буряад зоной ёһо заншалаар, түрэл хүнүүдэй тэдхэмжээр ябагдан гэшэ", — гэжэ мүнөө бага балшар наһала һанан, дурсан, Галина Будажаповна Цыденова хөөрөдэг.

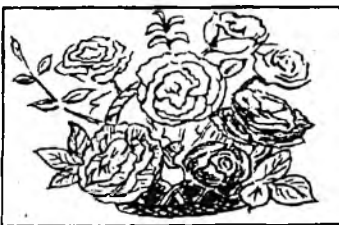
...Галина Будажаповна Улаан-Үдын багшанарай училищи дүүргэдэ, Сэлэнгын аймагта ажаллахаар эльгээгдээ. Тэрэ үедэ мэргэжэлтэ бүхэн тоотой, хомор һэн. Тиймэһээ засаг түрын дээдлп зургаануудай хубаарилгы ёһоор ошожо ажалладаг, эрдэм хуралсал, соёл болбосорол дэлгэрүүлдэг үе байһан гэел.

Галина Будажаповна ажалайнгаа намтарыг Сэлэнгын аймагай Новоселенгинск нютагта багшалжа эхилэ һэн. Шэнэ аймагта, хургуулида, шэнэ хүнүүдтэй сугтаа ажаллажа,

ажабайдалайнгаа удаадахи шатыг тэрэ эхилбэ. Түрүүшээр бэлэн бэшэ байгаа ааб даа.

Хургуулида хурахадаа дунда зэргын сэгнэлтэнүүдыг абадаг, журамаар бирагүйхэн, багшанарай үгэнүүдыг дуулаахыдаггүй хурагшад хургуулинуудта яһала дайралдадаг. Тиймэ хурагшад тухай саг үргэлжын хөөрөлдөөн багшанарай коллектив соо боложол байдаг ха юм.

Галина Будажаповнагай даажа абанан класста эгээл тиймэ нэгэ хурагша байһан юм. Залуу багшада тэрэнь хүшэрхэн хурагша шэнгээр үзэгдэбэ. Нэгэтэ класс соо шуужа байһан хүбүүндэ дүтлөөд: "Гэрэйнгээ даабари шалгаа, тэрэ тоо бодолгоёо намдаа харуулын даа, Дармажаб," — гэжэ тэрэ хүбүүндэ зохидхонор хандаа һэн.

—Дармажаб, гэрэйнгээ даабари бэрхээр дүүргэһэн байнал. Тэрэнь түлөө журнал соо "5" гэгээн эрхим тэмдэг табибаб, — гэжэ Галина Будажаповна бүхы класса соносхобо.

Класс соо дарья табидажа байһан үхиүүд абиа шэмээгүй болошобо. Яахадаа гэхэдэ, тоомгүй гэжэ суурхадаг, хуралсадаа муу гэжэ тоологдог Дармажаб тийхэдэ түрүүшынхнээ "эрхим" гэгээн сэгнэлтэ абанан байжа болоо. Энэнь сугтаа зэргэлжэ, нэгэ класс соо хуудар үхиүүдтэ эхэ хонин үйэ хэрэг болоһон байгаа бшуу.

Тэрэ гэгээр, журамгүй, хургуули худартаа муу гэжэ хэлэгдэдэг хурагшань тоо бодолгоор ходоодоо эрхим сэгнэлтэнүүдыг абадаг болоһолой. Удаадахи класса орохоодоо, Дармажабай журамнь бүришье хайжарһан гэлсэдэг.

Галина Будажаповна Цыденова Сэлэнгын, Захааминай болон бусад аймагуудта юрын багшаар, районий гэгээрэлэй таһагай инспекторээр, арадай гэгээрэлэй таһагыг даагшаар ажаллаһан намтартай. Олон жэлнүүдтэ хургуулинуудта ажаллахадаа, ажал хүдэлмэридөө бүхы ханаала табижа, цэнэ зүйлнүүдыг

нэгтгүүлхын түлөө оролдодог, мэргэжэл шадабария дээшлүүлхэ шухала гэжэ тоолодог байһан тула ажалдаа урагшатай, арад зондоо хүндэтэй ябаһан гэхэдэ, нэгэнь адуу болохгүй байна.

Ажалдаа амжалтатай ябахыень тэрэнь үбсүүн дээрэ ялардаг олон медальнууд, орден гэршэлнэ. Жэцээлхэдэ, эрдэм гэгээрэлэй һалбарида удаан саг соо, хайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө Галина Будажаповна 1957 ондо Хүндэлэлэй Тэмдэг орденээр шагнагдан юм. Тийхэдэ хэдэ хэдэн медальнуудаар шагнагданхай. "Буряад Республикын эрдэм хуралсалай габыата хүдэлмэрилэгшэ" гэгээн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ тэрэ хүртэһэй.

Мүнөө Галина Будажаповна 70 наһанайнгаа оёе тэмдэглэжэ байбашье, сарюун солбон, хүл хүнтэн зандаа. Тэрэ олон аша, зээнэртэй, тийхэдэ мүнөө Улаан-Үдын Советскэ районий хүн зониие социальна талаар хамгаалгын таһагта ажаллажа, мүнөө үеын хүшэрхэн байдалда ороһон хүнүүдтэ шадал зэргээрээ туһалжа, тэдэнэй зүгһөө буян хэшээлдэ хүртэнэ.

Би мүнөө багшын ажалай ветеран, габыата багша Галина Будажаповнада "Далай дэбаа" гаталан гараһантань дашрамдуулан, үнэн зүрхэһөө маршалаад, уга наһатай, удаан жаргалтай ябахметнай хүсэхэ байнаб.

С. ОЧИРОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Г. Б. Цыденова. С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

11, ПОНЕДЕЛЬНИК
ОРТ

7.00 Телеутро.
13.00, 16.00 Новости.
19.20 Секрет "Тропиканки".
19.35 Поле чудес.
20.05 Путешествие из Москвы в Татарстан.
20.30, 20.35 Угадай мелодию.
21.10 В эфире ГТРК "Мир".
21.30 КВН-96.
21.40 Мультфильм.
21.45 Вкус прессы.
21.50 Драконы подземелий.
22.00 Марафон - 15.
22.05 Звездный час.
22.10 Элен и ребята.
22.30 Семь дней спорта.
22.30 Новости.
22.40 Час пик.
22.45 Если...
22.50 Спокойной ночи, малыши!
23.00 Время.
23.05 Операция.
23.10 Метод Крекера, 7 серия.
23.15 Радзинский о Татьяне Мориной.
23.20 02.35 Технический перерыв.
23.35 Футбольное обозрение.
23.45 Худ. фильм "Взломщик".

Россия

23.50 Время деловых людей.
24.00 Вести.
24.05 Что день грядущий...
24.10 Требуется, требуются...
24.15 Русское лото.
24.20 Всего понемногу.
24.25 Телегазета.
24.30 Док. фильм. "Гостюхин".
24.35 Ключевой момент.
24.40 Вести.
24.45 Милицейская хроника.
24.50 Империя игр.
24.55 Новая линия.
25.00 Чемпионат Европы по легкой атлетике в закрытых помещениях.
25.05 Праздник каждый день.
25.10 Детские новости.

Бурятское телевидение

25.15 Мультфильм.
25.20 Сагай сууряан.
25.25 Байкал.
25.30 Курьер.
25.35 Актуальное интервью.
25.40 Учимся вместе. 1-ый.
25.45 Председателя правительства Республики Бурятия В.К. Агалов.
25.50 Канал "Лад".
26.00 В театре премьера. Общественная малая сцена в БГРД.
26.05 Дням республики Бурятия в Москве. Традиционная медицина.
26.10 Атлас Тибетской медицины.
26.15 Байгал.
26.20 Унтаахай.
26.25 Курьер - 2.

Россия

26.30 Вести.
26.35 Детектив по понедельникам.
26.40 Жизнь личности. Часть 2-ая.
26.45 Музыкальный экспромт.
26.50 Репортер.
26.55 Без ретуши.
27.00 Вести.
27.05 Спут-6. 7 серия.
27.10 Автомиг.
27.15 В мире авто и мотоспорта.
27.20 Река времени.

12, ВТОРНИК

ОРТ

7.00 Телеутро.
13.00, 16.00 Новости.
19.20 Секрет "Тропиканки".
19.35 Если...
20.05 Смехопанорама.
20.10 Мультфильм.
20.35 Угадай мелодию.
20.40 В эфире ГТРК "Мир".
20.45 Открытая книга. Фильм 1-ый.
20.50 Мультфильм.
21.00 Телевизионная служба новостей.
21.05 Вкус прессы.
21.10 Драконы подземелий.
21.15 Мультфильм.
21.20 Волшебный мир.
21.25 Элен и ребята.
21.30 До 16 и старше...
21.35 Семь дней спорта.
21.40 Новости.
21.45 Час пик.
21.50 Если...
21.55 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.05 Операция.
22.10 Леонид Харитонов в фильме "Москва, Кремль".
22.15 До 02.30 Технический перерыв.
22.30 Пресс-клуб.
22.35 Волшебная сила искусства.

Россия

22.40 Время деловых людей.
22.45 Вести.
22.50 Что день грядущий...

9.25 Требуется, требуются...
9.30 Ритмика.
9.45 Всего понемногу.
10.35 Момент истины.
11.25 Музыкальный экспромт.
11.40 Ключевой момент.
11.50 Милицейская хроника.
12.00 Вести.
12.30 Телегазета.
12.35 Мультфильм.
13.00 Новая линия.

Бурятское телевидение

17.00 Мультфильм.
17.20 Концерт ансамбля "Камертон".
17.30 Кяхтинского Дома офицеров.
17.50 До свидания, Масленица!
18.30 Байкал.
18.40 Курьер.
19.00 Сагай хурдэ.
19.30 Видеоканал "Пульс".
20.40 Байгал.
20.50 Курьер-2.

Россия

21.00 Вести.
21.25 Подробности.
21.35 Премьера телеэкрана. Худ. фильм "Штаны".
23.10 Футбол без границ.
00.00 Вести.
00.25 Спут - 6. 8 серия.
01.20 Автомиг.
01.25 Джаз - клуб.
01.55 Экран криминальных сообщений.
02.05 Река времени.

13, СРЕДА

ОРТ

7.00 Телеутро.
10.00, 13.00, 15.00 Новости.
10.15, 19.20 Секрет "Тропиканки".
11.05 Тема.
11.50 В мире животных.
12.30, 20.35 Угадай мелодию.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.50 Открытая книга. Фильм 1-ый.
15.00 Мультфильм.
15.10 Телевизионная служба новостей.
16.15 Вкус прессы.
16.20 Драконы подземелий.
16.40 Кактус и К.
16.50 Домисолька.
17.10 Зов джунглей.

17.35 Элен и ребята.
18.00 Тет-а-тет.
18.30, 04.45 Семь дней спорта.
19.00 Новости.
20.10 Час пик.
21.00 Парижские тайны Эльдара Рязанова. Марина Влади.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.30 Операция.
22.50 Фильм Станислава Говорухина "Десять негрят".
00.35 до 02.30 Технический перерыв.
03.10 Новые обыватели.
03.40 Музыкальный телефильм.

Россия

8.30 Время деловых людей.
9.00 Вести.
9.20 Что день грядущий...
9.25 Требуется, требуются...
9.30 Ритмика.
9.45 Всего понемногу.
10.35 Милицейская хроника.
10.45 Крестьянский вопрос.
11.05 Санта-Барбара.
12.00 Вести.
12.35 Телегазета.
12.40 Мультфильм.
13.05 Шаг из круга.
13.35 Новая линия.
13.40 Мультфильм.
17.00 Мультфильм.
17.10 Ракурс представляет: Борт "1527". Апельсин.
18.10 Байкал.
18.20 Курьер.
18.40 Бамбаахай.
19.05 Толи.
19.40 Династия. 36 серия.
20.30 Байгал.
20.40 Унтаахай.
20.50 Курьер - 2.

Россия

21.00 Вести.
21.25 Подробности.
21.35 Санта-Барбара.
22.35 От форте до пьяно.
23.05 Рек-тайм.
23.20 Астрология любви.
23.50 Автомиг.
00.00 Вести.
00.25 Сад культуры.
01.20 Река времени.
01.25 Чемпионат Европы по баскетболу, среди клубных команд (ЦСКА - "По-Ортез" (Франция)).

14, ЧЕТВЕРГ

ОРТ

7.00 Телеутро.

10.00, 13.00, 16.00 Новости.
10.15, 19.20 Секрет "Тропиканки".
11.05 Парижские тайны Эльдара Рязанова. Марина Влади.
11.45 Клуб путешественников.
12.30 Мультфильм.
12.40 Смак.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.50 Открытая книга. Фильм 1-ый.
15.00 Мультфильм.
15.10 Телевизионная служба новостей.
16.15 Вкус прессы.
16.20 Драконы подземелий.
16.40 Лего-го.
17.10 Тин-Тоник.
17.35 Элен и ребята.
18.00 Рок-урок.
18.30, 04.40 Семь дней спорта.
19.00 Новости.
20.10 Час пик.
20.35 Смехопанорама.
21.00 Один на один.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.30 Операция.
22.45 Стивен Спилберг в фантастическом фильме "Батарейки в комплект не входят".
00.35 02.35 Технический перерыв.
02.30 Музыкальное шоу Ивана Демидова.
03.25 Белая ворона.
13.20 Новая линия.

Россия

8.30 Время деловых людей.
9.00 Вести.
9.20 Что день грядущий...
9.25 Требуется, требуются...
9.30 Ритмика.
9.45 Всего понемногу.
10.35 Милицейская хроника.
10.45 Крестьянский вопрос.
11.05 Санта-Барбара.
12.00 Вести.
12.30 Телегазета.
12.35 Спешите видеть.
13.00 Новая линия.

Бурятское телевидение

17.00 Мультфильм.
17.20 Аялга дуунтай уулзалга.
17.55 Курьер.
18.15 Байкал.
Видеоканал "Спектор".
18.25 Юридическая азбука.

18.40 Будьте здоровы.
19.20 Династия. 37 серия.
20.10 Актуальное интервью. Прямой эфир с Министром социальной защиты Республики Бурятия С.Г. Ефимовым.
20.40 Байгал.
20.50 Курьер - 2.

Россия

21.00 Вести.
21.25 Подробности.
21.35 Санта-Барбара.
22.30 Джентльмен шоу.
23.05 Антракт.
23.10 Юбилейный вечер композитора Вячеслава Добрынина.
00.00 Вести.
00.25 Спут-6. 9 серия.
01.25 Автомиг.
01.30 Река времени.
01.35 Экран криминальных сообщений.

15, ПЯТНИЦА

ОРТ

7.00 Телеутро.
10.00, 13.00, 16.00 Новости.
10.15, 19.00 Секрет "Тропиканки".
11.05 Один на один.
11.45 Играй, гармонь.
12.15 Мультфильм.
12.25 Пока все дома.
13.10 В эфире ГТРК "Мир".
13.50 Открытая книга. Фильм - 1. 4 серия.
15.00 Мультфильм.
15.10 Телевизионная служба новостей.

16.15 Вкус прессы.
16.20 Драконы подземелий.
16.50 Телеспектакль "Леля и Минька".
17.15 Фильм-сказка "Конёк-горбунок".
18.25 Мультфильм.
18.30, 04.10 Семь дней спорта.
19.00 Новости.
20.10 "Звезда" представляет.
20.25 Человек и закон.
20.55 Поле чудес.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.45 Детективное агентство "Лунный свет".
23.40 Взгляд.
00.30 до 02.30 Технический перерыв.
02.30 Криминальная комедия "Афера-2".

Россия

8.30 Время деловых людей.
9.00 Вести.
9.20 Что день грядущий...
9.25 Требуется, требуются...
9.30 Ритмика.
9.45 Всего понемногу.
10.35 Милицейская хроника.
10.45 Крестьянский вопрос.
11.05 Санта-Барбара.
12.00 Вести.
12.30 Телегазета.
12.35 Торговый дом.
12.50 Белая ворона.
13.20 Новая линия.

Бурятское телевидение

17.30 Мультфильм.
17.50 Эхо школьного звонка. Юбилей Усть-Баргузинской средней школы.
18.15 Панорама Бурятии.
19.00 Примите поздравления.
19.55 Буряад орон.
20.40 Унтаахай.
20.50 Курьер-2.

Россия

21.00 Вести.
21.25 Подробности.
21.35 Санта-Барбара.
22.35 Анализ недели.
23.10 К-2 представляет.
00.00 Вести.
00.25 Автомиг.
00.30 Худ. фильм "Как тени мечутся в грозу" (США).
02.00 Река времени.

16, СУББОТА

ОРТ

8.45 Телеканал "Подъем".
9.45 Слово пастыря.
10.00, 16.00 Новости.
11.30 Не зевай.
12.00 Утренняя почта.
12.35 Смак.
12.50 Эрмитаж. Искусства Китая.
13.20 Владимир Гостюхин в фильме "Случайные пассажиры".
14.45 Георгий Свиридов. "Время, вперед!"
15.35 Автомобиль и Я.
16.15 Кумиры, кумиры... Георгий Отс.
16.50 Весёлые истории в журнале "Ералаш".
17.20 В мире животных.
17.55 Америка с М. Таратуты.
18.25 Бомонд.
18.45 Как-то раз.
19.00 Новости.
19.20 Умники и умницы.
20.10 Золотая серия. Год 1979-ый.
21.45 Спокойной ночи, малыши!
22.00 Время.
22.45 Детективное агентство "Лунный свет".
23.40 Брейн-ринг.
00.25 до 02.30 Технический перерыв.
02.30 Коллекция 1 канала. Сцены из семейной жизни.

Россия

9.00 Вести.
9.20 Подробности.
9.30 Что день грядущий...
9.35 Вовлукакия или загадка доктора

Никодима.
9.50 Золотой ключик.
10.10 Грош в квадрате.
10.40 Правительственные будни.
11.10 Музыка всех поколений.
11.40 Большой хоккей.
12.20 Российское бюро путешествий.
13.05 Служба 2990000.
13.20 Сигнальный экземпляр.
13.30 Карьера.
14.00 Мультфильм.
14.30 Поэт в России - больше, чем поэт.
15.00 Вести.
15.30 Де-факто.
15.45 По-русски.
16.10 До Москвы далеко.
16.55 Эмилия. 19 серия.
17.50 Площадь искусств.
18.35 Мульти-пульти.
18.50 Империя игр.
19.40 Дневник фестиваля "Золотая маска".
19.55 Петербургские тайны. 39 серия.
21.00 Вести.
21.25 XX век в кадре и за кадром.
22.20 Субботний вечер с Валентином Юдашкиным.
23.50 Анишлаг и К.
00.50 Служба 299 0000.
01.05 Автомиг.
01.10 Река времени.
01.15 Звуковая дорожка.

17, ВОСКРЕСЕНЬЕ

ОРТ

8.50 Тираж "Спортлото".
9.00 Телеканал "Подъем".
10.00, 16.00 Новости.
11.25 Пока все дома.
12.00 Утренняя звезда.
12.50 Из первых рук.
13.00 Служу России.
13.30 Играй гармонь.
14.00 В городе Н.
14.25 Под знаком "Пи".
14.55 Смехопанорама.
15.30 "Пираты".
16.15 Футбол. Чемпионат России. Спартак (Владикавказ) - Торпедо (Москва).
18.10 Клуб путешественников.
19.00 Новости.
19.20 Весёлые истории в журнале "Ералаш".
19.30 Семь тысяч над землей.
19.45 Мультфейерверк.
20.35 Остросюжетный фильм "Обратная тяга".
23.00 Воскресенье.
23.45 Новости спорта.
00.00 Любовь с первого взгляда.
00.35 до 02.30 Технический перерыв.
02.30 Детективное агентство "Лунный свет".
03.25 Время для размышления.

Россия

9.00 Вести.
9.20 Что день грядущий...
9.25 Первый дубль.
9.40 Мировая деревня.
10.10 Доброе утро.
10.40 Аты-баты.
11.10 В мире авто и мотоспорта.
11.40 Миры Михаила Врубеля.
12.00 Вести в 11.
12.15 Парламентская неделя.
13.00 Тайны животных.
13.55 Театр моей памяти.
14.25 Клуб губернаторов.
14.55 Торговый дом.
15.00 Вести.
15.30 Не вырубить.
15.45 Эмилия. 20 серия.
16.40 Книжная лавка.
17.10 Горячая десятка.
18.10 Футбол без границ.
18.55 Волшебный мир Диснея.
19.50 Снимается кино.
19.55 Колесо истории.
20.50 Автомиг.
21.00 Вести.
21.25 Худ. фильм "Горец - 2". (США).
23.05 Служба 299 0000.
00.25 Телекросс.
23.40 У Ксюши.
00.15 Лучшие игры НБА.
01.15 Река времени.

15, ПЯТНИЦА

21.00 Мультфильм.
21.20 Приключенческий фильм "Лев Сирга".

16, СУББОТА

18.00 Мультфильм.
18.20 Комедия-боевик "Собачья работа".

17, ВОСКРЕСЕНЬЕ

18.00 Мультфильм.
18.20 Комедия "Гомери Эдди".

3 КАНАЛ "БУРЯТИЯ"

11, ПОНЕДЕЛЬНИК

21.00 Мультфильм.
21.20 Байкал.
21.30 Космическая фантастика "Звёздные войны".
12, ВТОРНИК
21.00 Мультфильм.
21.20 Байкал.
21.30 Фильм ужасов "Реаниматор".

13, СРЕДА

21.00 Мультфильм.
21.20 Байкал.
21.30 Фильмужасов "Невестка реаниматора".

14, ЧЕТВЕРГ

21.00 Мультфильм.
21.20 Байкал.
21.30 Комедия "Рождество психов".

ПОНЕДЕЛЬНИК, 11

12 канал
9.00 Программа передач
9.05 "90х60х90"
9.20 Мультсериал "Мышироеры с Марса"
9.50 "ПОСТ-музыкальные новости"
10.05 "Аптека"
10.15 Реклама. Нон-стоплист
10.30 Кинотеатр ТВ-6: х/ф "Долгая дорога в дюнах", 5 серия
11.10 "Музыка кино": песни из к/ф Э. Рязанова
11.50 Сериал "Дежурная аптека", 26, 27 серии
18.00 Мультфильмы
18.20 "Благая весть"
18.45 "Те кто..."

12 и 5 каналы
19.00 Ток-шоу "Моё кино"
20.00 Муз. подарок
20.20 Нон-стоплист
20.30 "Провинциальные анекдоты"
21.05 "Аптека"
21.15 "Восточный экспресс"
12 канал
21.30 Х/ф "Королева Марго" (И. Аджани)
00.20 "Прогнозы недели"

ВТОРНИК, 12

12 канал
9.00 Программа передач
9.05 "90х60х90"
9.25 "Восточный экспресс"
9.35 Мультсериал "Мышироеры с Марса"
10.05 "ПОСТ-музыкальные новости"
10.20 "Аптека"
10.30 Реклама. Нон-стоплист
10.45 Х/ф "Долгая дорога в дюнах", 6 серия
11.55 "Провинциальные анекдоты"
12.30 "Прогнозы недели"
13.00 Сериал "Дежурная аптека", 27 серия
18.00 Мультфильмы
18.15 "Благая весть"
18.40 "Те кто..."
12 и 5 каналы
19.00 "Акулы пера". И. Николаев
20.00 Муз. подарок
20.20 Нон-стоплист
20.30 "Вы - очевидец"
21.10 "Восточный экспресс"
12 канал
21.30 Х/ф "Основной инстинкт"
23.20 "Катастрофы недели"
23.50 Сериал "Ночная жара"

СРЕДА, 13

2 канал
9.00 Программа передач
9.05 "90х60х90"
9.20 "Восточный экспресс"
9.35 Мультсериал "Мышироеры с Марса"
10.05 "ПОСТ-музыкальные новости"
10.20 "Аптека"
10.30 Реклама. Нон-стоплист
10.45 Х/ф "Долгая дорога в дюнах", 7 серия
11.55 "Катастрофы недели"
12.25 "Нью-Йорк, Нью-Йорк"
12.55 "Дежурная аптека", 28 серия
18.00 Мультфильмы
18.15 "Благая весть"
18.40 "Стиль" (CNN)
12 и 5 каналы
19.00 Ток-шоу "Я сама": год в зрительской "Сама о себе самой"
20.50 Нон-стоплист
21.00 Муз. подарок
21.15 "Восточный экспресс"
12 канал
21.30 "02" Программа пресс-службы МВД РБ
21.40 Х/ф "Мастро - вор"
23.10 Женщины, которые поют
23.40 Сериал "Ночная жара"

ЧЕТВЕРГ, 14

12 канал
9.00 Программа передач
9.05 "90х60х90"
9.20 "Восточный экспресс"
9.35 Мультсериал "Мышироеры с Марса"
10.05 "ПОСТ-музыкальные новости"
10.20 "Аптека"
10.30 Реклама. Нон-стоплист
10.45 Х/ф "Евгения Гранде"
12.25 Программа А. Политковского "Территория-ТВ-6". Две песни о Севере"
12.55 Сериал "Дежурная аптека", 29, 30 серии
18.00 Мультфильмы

18.20 "Благая весть"
18.45 "Аптека"
12 и 5 каналы
19.00 Ток-шоу "Я сама": "С нами не соскучишься"
20.00 Муз. подарок
20.20 Нон-стоплист
20.30 Телеигра "Деньги... Деньги? Деньги."
21.15 "ПОСТ-музыкальные новости"

12 канал
21.30 Х/ф "Истребители"
23.05 "Скандалы недели"
23.35 Сериал "Ночная жара"

ПЯТНИЦА, 15

12 канал
9.00 Программа передач
9.05 "90х60х90"
9.20 Мультсериал "Мышироеры с Марса"
9.50 "ПОСТ-музыкальные новости"
10.05 "Аптека"
10.15 Реклама. Нон-стоплист
10.30 Х/ф "Цирк" (Л. Орлова)
12.00 "Бумеранг"
12.35 Сериал "Дежурная аптека", 31 серия
18.00 Мультфильмы
18.15 "Благая весть"
18.40 Программа "Текто..."
12 и 5 каналы
19.00 Муз. подарок
20.30 Нон-стоплист
20.40 "В гостях у бабушки и бабушек"
20.55 "Кулисы"
21.10 "Восточный экспресс"

12 канал
21.30 Спорт недели
22.00 Х/ф "Два билета на дневной сеанс"
23.45 Транс-шоу Жан Поля Готье

СУББОТА, 16

12 каналы
9.00 Программа передач
9.05 "90х60х90"
9.20 Мультсериал "Ветер в вихрь", 46 серия
9.50 Детский сеанс: х/ф "Варвара красная длинная коса"
11.10 "Подводная одиссея команды Кусто"
12.00 "Раз в неделю"
12.30 Реклама. Нон-стоплист
12.45 "ЧАЙ-клуб". В гостях у З. Герда М. Миронова и А. Кабаков
13.15 Детский сеанс: х/ф "Проданный смех", 1 серия
14.40 Спектакль театра сатиры "Ревизор"
16.45 "Русское лото"
17.30 "Благая весть"
17.55 Мультфильм
18.00 Субботний сериал "Мстители", 24 серия

12 и 5 каналы
19.00 Х/ф "Будьте моим мужем"
20.25 Муз. подарок
20.45 Нон-стоплист
20.55 "Автошоу"
21.10 "Мой чемпион"
12 канал
21.30 "ПОСТ-музыкальные новости"
21.40 "На вкус и цвет"
22.00 Х/ф "Верхом на смерче"
23.30 Ужасы Стивена Кинга
24.00 Ночной канал: "Хранить вечно"

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 17

12 канал
9.00 Программа передач
9.05 "90х60х90"
9.20 Мультсериал "Ветер в вихрь", 47 серия
9.45 Детский сериал: х/ф "Флиппер"
10.40 "Подводная одиссея команды Кусто"
11.30 Реклама. Нон-стоплист
11.40 "ЧАЙ-клуб". И. Губермани и В. Славкин
12.20 Детский сеанс: х/ф "Проданный смех", 2 серия
13.35 Суперхоткей. "Нью-Йорк Рейнджерс" - ЦСКА. Суперсерия 1976г.
14.50 Х/ф "Вий"
16.15 "Благая весть"
16.45 "Русское лото"
17.15 "Степ-класс"
17.40 "Синемания"
18.00 Воскресный сериал "Спасители Малибу", 22 серия

12 и 5 каналы
19.00 Муз. подарок
19.30 Нон-стоплист
19.40 Х/ф "Большие маневры"
12 канал
21.30 "ПОСТ-музыкальные новости"
21.45 Сеанс индийского кино: х/ф "Зита и Гита"

Понедельник, 11

9.00 Анонс. Мультфильмы
9.30 "Энциклопедия чудес"
10.00 "Сегодня"
10.35 Сериал: "Корабль любви"
11.20 Телегазета
11.40 "Европа сегодня"
12.10 Фильм по понедельникам: "Самсон и Далила" (США)
Перерыв до 17.00
17.00 Анонс. "Чудесные годы" сериал.
17.30 Спортивная программа
18.00 Муз. поздравления
18.40 Телегазета
19.00 "Сегодня" - новости НТВ
19.35 Муз. программа "Овация"
20.05 Час сериала: "Лови удачу на лету" 11 с.
21.00 "Итоги"
22.20 Премия "Оскар": "Мужчина и женщина" (Франция)
24.00 "Сегодня" - новости НТВ

Вторник, 12

9.00 Анонс. Мультфильмы
9.30 "Энциклопедия чудес"
10.00 "Сегодня"
10.35 Час сериала: "Корабль любви"
11.20 Телегазета
11.40 "Времечко"
12.10 Кино 80-ых: "В начале славных дел" 1 с.
По окончании: "Открытые небеса"
Перерыв до 17.00
17.00 Анонс. "Чудесные годы" сериал
17.30 Футбольный клуб
18.00 Муз. поздравления
18.40 Телегазета
19.00 "Сегодня"
19.35 "Герой дня"
20.05 Час сериала: "Лови удачу на лету" 12 с.
21.00 "Сейчас" - выпуск новостей
21.20 Телегазета
21.40 Мир кино: "Мужчина и женщина. 20 лет спустя"
23.50 "Оба-на" избранное
24.00 "Сегодня"
00.35 "Пилот 2" муз. программа

Среда, 13

9.00 Анонс. Повтор выпуска новостей "Сейчас" от 12.03
9.30 "Энциклопедия чудес"
10.00 "Сегодня"
10.35 Час сериала: "Корабль любви"
11.20 Телегазета
11.40 "Времечко"
12.10 "В начале славных дел" 2 с.
По окончании: "Открытые небеса"
Перерыв до 17.00
17.00 Анонс. "Чудесные годы" сериал
17.30 Спортивная программа
18.00 Муз. поздравления
18.40 Телегазета
19.00 "Сегодня"
19.35 "Герой дня"
20.05 Час сериала: "Лови удачу на лету" 13 с.
20.50 "Радар спорт"
21.20 Телегазета
21.40 Мир кино: "Суэта вокруг ребёнка" (США)
23.30 "Времечко"
24.00 "Сегодня"
00.35 Меломания: "Тина Тернер"

Четверг, 14

9.00 Анонс. Мультфильмы
9.30 "Энциклопедия чудес"
10.00 "Сегодня" - новости НТВ
10.35 Час сериала: "Корабль любви"
11.20 Телегазета
11.40 "Времечко"
12.15 Фильм по вашей просьбе: "Таксист" (США)
По окончании перерыв до 17.00
17.00 Анонс. "Чудесные годы" сериал
17.30 Спорт. программа
18.00 Муз. поздравления

18.40 Телегазета
19.00 "Сегодня" - новости НТВ
19.35 "Герой дня"
20.05 Час сериала: "Крутой Уокер"
21.00 "Сейчас" - новости "Тивиком"
21.20 Телегазета
21.40 Мир кино: "Степфордские жены" (США)
23.30 "Времечко"
24.00 "Сегодня"
00.35 Кафе "Обломов"

Пятница, 15

9.00 Анонс. "Сейчас" повтор от 14.03
9.30 "Энциклопедия чудес"
10.00 "Сегодня"
10.35 Час сериала: "Корабль любви"
11.20 Телегазета
11.40 "Времечко"
12.10 Мир кино: "Ганнибал" (США)
По окончании цикл передач "Открытые небеса"
Перерыв до 17.00
17.00 Анонс. "Чудесные годы" сериал
17.30 Спорт. программа
18.00 Муз. поздравления
18.40 Телегазета
19.00 "Сегодня" - новости НТВ
19.35 Выпуск программы: "Герой дня"
20.05 Час сериала: "Крутой Уокер"
20.50 Программа "С"
21.20 Телегазета
21.40 Мир кино: "Подсолнухи" (Италия-Франция-Россия)
23.30 "Времечко"
24.00 "Сегодня"

Суббота, 16

9.00 Анонс. "Эхо планеты" тележурнал
9.30 "Знакомство с Библией"
10.00 "Город собак" мультсериал
10.30 "Джон Росс. Приключения в Америке" 11 с.
11.00 Телегазета
11.20 Наше старое кино: "Женитьба"
13.00 "Времечко"
13.30 Спортивная программа
14.00 Сериал по выходным: "Детективы на полставки"
14.50 Мир развлечений
15.20 Школьное ТВ
16.10 Анонс вечерней программы. Red wave представляет
16.40 Футбольный клуб
17.10 Муз. поздравления
18.40 Телегазета
19.00 "Сегодня"
19.35 "Во саду ли в огороде..."
20.10 Сериал по выходным: "Дерзкие и красивые" (США)
21.00 "Сейчас" выпуск новостей
21.20 Телегазета
21.40 Премия "Оскар": Джеймс Бонд - агент 007. "Золотой палец"

Воскресенье, 17

9.00 Анонс. "Сцена - Европа"
9.30 "Как работает Земля" Док. сериал
10.00 "Город собак" мультсериал
10.30 "Джон Росс. Приключения в Африке" закл. серия
11.00 Телегазета
11.30 Лучшее цирка мира"
12.30 Мультфильмы
13.00 "По ту сторону закона"
13.30 Программа С. Доренко "Характеры"
14.00 Сериал по выходным: "Детективы на полставки" 3 с.
14.50 "Дог шоу"
15.20 Школьное ТВ
16.10 Анонс программы. "Полицейский Кэттс и его собака"
16.40 "Джентльмен-шоу"
17.10 Муз. поздравления
18.40 Телегазета
19.00 "Сегодня"
19.35 "100 к 1"
20.10 Сериал по выходным: "Дерзкие и красивые" (США)
21.00 "Намедни"
21.45 "Куклы"
22.00 Телегазета
22.20 Мир кино: "Стенли и Айрис" (США)
По окончании "Третий глаз"

ПОНЕДЕЛЬНИК, 11

17.00 Программа "Детское время"
17.40 Аэробика в стиле "Оз"
18.00 Торт
18.30 Торговый ряд
19.00 Х/ф "Эдера", 1 с. Торговый ряд
20.30 Х/ф "Отчим"-1 Торговый ряд
22.30 "Санта-Барбара" на англ. яз.

ВТОРНИК, 12

17.00 Программа "Детское время"
17.40 Аэробика в стиле "Оз"
18.00 Торт
18.30 Торговый ряд
19.00 Х/ф "Эдера", 2 с. Торговый ряд
20.30 Х/ф "Отчим"-2 Торговый ряд
22.30 "Санта-Барбара" на англ. яз.

СРЕДА, 13

17.00 Программа "Детское время"
17.40 Аэробика в стиле "Оз"
18.00 Торт
18.30 Торговый ряд
19.00 Х/ф "Эдера", 3 с. Торговый ряд
20.30 Х/ф "По Таганке ходят танки". Торговый ряд
22.30 "Санта-Барбара" на англ. яз.

ЧЕТВЕРГ, 14

17.00 Программа "Детское время"
17.40 Аэробика в стиле "Оз"
18.00 Торт
18.30 Торговый ряд
19.00 Х/ф "Эдера", 4 с. Торговый ряд
20.30 Х/ф "Волкодав" (магизин "Акцент"). Торговый ряд
22.30 "Санта-Барбара" на англ. яз.

ПЯТНИЦА, 15

17.00 Программа "Детское время"
17.40 Аэробика в стиле "Оз"
18.00 Торт
18.30 Торговый ряд
19.00 Х/ф "Эдера", 5 с. Торговый ряд
20.30 Х/ф "Человек-схема" (магазин "Акцент"). Торговый ряд
22.30 "Санта-Барбара" на англ. яз.

СУББОТА, 16

17.00 Программа "Детское время"
18.00 Торт
18.30 Торговый ряд
19.00 Х/ф "Все как надо"
21.00 "Искусство быть красивым"
21.40 Х/ф "Изыюминка" (магазин "Акцент")
00.00 Взрослое время

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 17

17.00 Программа "Детское время"
17.40 Видеонюинки из магазинов "Акцент"
18.00 Торт
18.30 Торговый ряд
19.00 Х/ф "Космос: далёкие уголки"-1. Торговый ряд
21.00 Д/ф "Зелёные берёты"
22.00 Музыкальная коллекция "Электра"

ПРОГРАММА радиопередач с 11 по 17 марта 1996 года

6.40 Обзор республиканских газет.
6.45-7.00 Информация, объявления.
7.22 Передача "Из племени кедра".
7.45-8.10 "Гуламта". Навстречу 2-ому Всебурятскому съезду (на бур. яз.)
12.10-13.00 Концерт ансамбля моринхуристов из Монголии.
19.22-19.52 Республиканские известия (выпуск на рус. и бур. яз.)

13, среда

6.12 Республиканские известия (выпуск на бур. и рус. яз.)
6.40 Обзор республиканских газет.
6.45-7.00 Информация, объявления.
7.22 "Шанс" - музыкальный выпуск программы с участием лауреатов и дипломантов 3-го республиканского телевизионного конкурса молодых

исполнителей эстрадной песни "Сагаалан-96".
7.47-8.10 "Запрещение-наказание". В беседе принимает участие начальник управления Федеральной службы безопасности России по Республике Бурятия генерал-майор В. И. Халанов.
19.22 Республиканские известия (выпуск на бур. и рус. яз.)
19.52-20.07 "Алтан-Зула". Передача для детей (на бур. яз.)

14, четверг

6.12 Республиканские известия (выпуск на рус. и бур. яз.)
6.40 Обзор республиканских газет.
6.45-7.00 Информация, объявления.
7.22 "Резонанс". В программе "Пост и его значение"

7.45-8.00 Утренний концерт.
12.10-13.00 Передача музыкальной редакции.
19.22-19.52 Республиканские известия (выпуск на бур. и рус. яз.)

15, пятница

6.12 Республиканские известия (выпуск на рус. и бур. яз.)
6.40 Обзор республиканских газет.
6.45-7.00 Информация, объявления.
7.22 Программа "Встречи".
7.45 Программа "Тоонтоног" (на бур. яз.)
12.00-13.00 Музыкальная программа по заявкам радиослушателей "Час вашего письма".
19.02-19.52 "Вчера. Сегодня. Завтра". Информационная программа.

16, суббота

6.12 "Сельские заботы".
6.40 Обзор республиканских газет.

6.45-7.00 Информация, объявления.
7.22 Беседа председателем комитета по водному хозяйству республики В. С. Молотовым.
7.45-8.00 "Радиобиблиотека" - поэтический дебют В. Калашниковой.
8.10-9.00 Информационная программа "Вчера. Сегодня. Завтра".
19.02-19.52 Радиожурнал "Степные мелодии".

17, воскресенье

7.22 Информация, объявления.
7.30-8.00 Передача, посвященная 10-летию со дня рождения заслуженного артиста республики Ц. С. Гончарова (на бур. яз.)
8.10-9.00 Литературно-художественная программа "Алтаргана". Беседа писателями республики; передача цикла "Знакомство с новой книгой" участием поэтов Д. Доржиевой.
9.10-10.00 Школьный канал.

11, понедельник

6.12 "Анонс". Радиообозрение передач текущей недели 6.20 "Земля родная". Беседа с депутатом Государственной Думы С. И. Найчуковой.
6.45-7.00 Информация, объявления.
7.22 Радиостудия "Биракан".
7.46-8.10 Постраница книги "Агагатский дацан. История, события, люди".
19.22 Республиканские известия (выпуск на рус. и бур. яз.)

12, вторник

6.12 Республиканские известия (выпуск на рус. и бур. яз.)

Үшөө дахин инаг дуран тухай... Гайхалтай бэшэ үү? Сэдьхэлдэмнай зоболон жаргал, гуниг баяр холисуулан үзэгдэдэг энэ мэдэрэл тухай хэдышье бэшэгдэжэ, шүлэг, дуунуудай хэды зохёогдожо байдагшье наань, шэнээр, өөр янзаар харуулха гэхэн бэдэлгэнүүд дуунадаггүй ха юм. Шуургата далайн хүрөөтэ долгио эбхэрүүлэн тууһандал солгёонооршье, намжаа талын үлэ мэдэг нэбшээн мэтэ аажмааршье - элдэбээр лэ үзэгдэдэг ёһотой инаг дуран. Гэбэшье хоёр хүнийе нэгэ зүргэ дээрэ уулзуулха, домог мэтэ дурсхал үлөөхэ нюуса далаа шэдигэ хүсэтэйл инаг дуран...

...ГАДАР дээрэ 1947 он гэхэн тэмдэгтэй хуушанай дэбтэр иран харанаб. Захааминай аймагай Борто нотагта ажаһуудаг Долгоржаб Дансарановна Соктоевада энэ дэбтэр зориулагданхай юм.

Эхэ бэшэгын үгы болошоо юм даа. Залуудаа ханилжа яабан Сэрэн-Дулма нүхэртөө һонирхоходонь буулгажа, бэшэжэ үгэһэн байгаа. Энээнэй ашаар энэ дэбтэр "амиды" үлөө юм, - гэжэ Долгоржаб Дансарановна хөөрсонзһингөө эхиндэ тайлбариллаа бэлэй. Энэ дэбтэр инаг дуранай гэршэ мүн. 1947-1948 онуудта бурядаимнай нотаг бүриһөө гэхээр залуушуул Загарайн аймагай Онохойн нуурин руу тухай даабарьяр эльгэгдэдэг байгаа. Дайнай һүүлэй жэлүүдтэ ой модоной үйлдбэриие хүгжөөлгэ онсо шухала удха шанартай бэлэй. Үдэ голоор урадхуулагдаһан модо гохо дэгээгээр татажа, шэнжэ шанараарнь илгадаг худалмэритэй һэн. Эгээл эндэ, хүндэ хүшэр сагта заха холын Захааминай эльгэгдэһэн хууһууд, басагад мүн лэ хүдэлдэг бэлэй.

- Модон бараагууд соо байдаг нэмди. Үргэлжэдоо наар-оронууд табяатай. Эдихэ, ууха юумэн хомор. Хүндэхэн лэ саг байгаа даа. Теэд ондоо, элдин садхалан сагай амтые үзөөгүй бидэнэр шэрхи хатуунууд лэ һэн хабди. Байдалаа голохогүй, байһан соонь тэсээд, даагаад ябахаш, - гэжэ Долгоржаб Дансарановна хөөрэнэ.

Иймэл сагта, шандааһата шанга ажал соогур, дутадал-ядалдалай үедэ ёһотойл хайхан инаг дуран мүнзэлөө бэлэй. Санага нотагай Дамнинжаб Мархаев наһанайнгаа эгээл һалбарма хаһада ябаһан ягаа-улаахан хасартай, түхэрээн

оролсожо, энэ зориулга-шүлэгүүдэй тон сэнтэйе мэдэржэ байһанаа мэдүүлэе һэн. "Эжы, үшөө дэлгэрэнгүгээр хөөрөөд үгыш", - гэшье наань, буряад эхэнэрэй ууган даруу абари зан сахин, дэбтэр тээшээл заагаа бэлэй. "Юуень хөөрэхэбиб даа, хуул бэшээтэй ха юм. Дамнинжаб үнэхөөр онсохон хүн байгаа. Ажалай һүүлээр залхуурангүй гуурһа саарһантай һуухал даа. Яагаа түргэн зохёонош гэхэдэ, үдэрөө дүүрэн шам тухайгаал бодожо, шэбшэжэ ябааб, шүлэгүүд өөһэдөө толгойдом ороно гэдэг һэн", - гэжэ Долгоржаб

УЯРМА УРИХАН ДУРАНАЙ ТҮҮХЭ

дүүрэн шарайтай Долгоржаб басаганда дурлаһан тухайгаа мэдүүлэе һэн. Дэбтэрэй түрүүшын хуудаһые нээе:

*Мойһон хара нюогтэй,
Монсогор улаан шарайтай,
Уян пугархай бэстэй
Үеын ганса инаг нүхэрни,
Дун жэгдэ шүдэнэйшн
Сагааханые гайханаб,
Дурым татаһан
зүрхэнэйшн
Дулааханые гайханаб.
Хундага дүүрэн
дугарягайш*

*Бэлмэрхэниие гайханаб,
Хурса хайхан харасышн
Зоолхэниие гайханаб.
Жэмэс улаан уралыеш
Жэгтэй удаан шэртэнэб,
Жэгүүр харахан нидхыншн
Жэргэгс гэхынш*

хайхашаанаб.
Инаг дуранай арюухан мэдэрэлдэ эзэлгдэһэн Санагын хубүүн Долгоржабай тоонто Борто нотагые дуулан магтана. "Үндэр уула түшэгтэй, үдхэн модо шэмэгтэй, нарийхан түргэн голтой, намжаа тала газартай хабтагай хайхан Бортол даа", - гэжэ хайшааха-хайхашаахан гайхалгүйл даа. Долгоржаб Дансарановнагай басаган Дарима, хубүүниинь - Донид хөөрэлдөөндэмнай халуунаар

Дансарановна дурсана.
*Һалхяар хайрхан дуулаагүйб
Һанаан зүрхэнһөө бэшээлби,
Дэмы һамуу бэшээгүйб -
Дутым нүхэд гэршээлхэ -*
гээд, дурлаһан нүхэртөө үнэн хандасаяа баталһан мүнүүд бэшэ гү?

*Ямар гоёор
Инаг зүрхэн нэгдгээ һэм,
Ямар хоёр
Халуун хасар нишлээ һэм,
Ямар ульһатай
Гурбан үгэ дуулдаа һэм?*

Эдэ шүлэгүүдэй автор - Дамнинжаб Мархаев алтан дэлхэйтэй хахасанхай. Шэг шарайгаараа, түхэл дүрөөрөө ямар һэм - мэдэнгүйб. Долгоржаб Дансарановна үүү тайлбари үгөөгүй гэлтэй. Гэбэшье Дамнинжабай эхэнэртэ дурлалын, үнэхөөрөөд, һамуу дэмы ябадалаа бэшэ, харин сэдьхэлэйнь үнэн мэдэрэлһээ гээд эли.

*Хүнэй зүрхэ хүлгүүлмэ
Хүүхэн шарайеш
хайхашаанаб,
Баталан баяраа мэдүүлжэ,
Баруун гарын адханаб.
Наранай элшэ туяаһаа
Ургалан сээг мэтэлши,
Һаартай эхын захяһаа
Ургалан, үгдэһэн бэлэйлши.*

Дала наһанайнгаа дабаае дабаһан, олон үри хүүгдээ үндэлгэн, ажабайдалдань гаргаһан буряад эхэдэ, эхэнэртэ зориулагдаһан инаг дуранай дэбтэрэй сагай сагаан халхинда хийсэн үгы болоогүйнэ хайшаалтай. Эжынгээ залуу наһанайн дурые үри хүүгдэйн сэгнэдэг, ойлгодог байһаниинь намда мүн лэ тон хайшаагдаа бэлэй.

*Эхээр хүмнай
Эльгэ нимгэн гэлсэгшэл,
Эдир наһанай
Эршэ соохонго золгообди.
Эгээл мүнөө дурлааг
миши байхада,
Энэ үглөө ямар ондоо
илгаатайб...*

Дурлаһан хүндэ дэлхэй түбиин үнгэ зүһэшые ондоогоор, урданай хийһаа гоёор, үзэхэлдээр үзэгдэдэг ёһотой. Мүн хуби заяан элдэбээр эрьжэ магад гэжэ автор баһал бодомжолно ха:

*Амиды мэндэ ябахадаа,
Алгасах сагай гарабал,
Айл аймаг болоод,
Ажана тэишүй*

ажаһуугаарай.
Хөөрөөнэйнгөө түгэхэлдэ Дамнинжаб Мархаевай Долгоржаб инагтаа зориулан иимэ мүнүүдые дурдаа:
*Наранай гараха зүгһөө
Найдамтай нүхэрни,
шамдаа
Намайгаа мартахагүйшн
тула
Наһанай гурдалга
зориуланб.*

Энэ захяаень Долгоржаб Дансарановна ёһотой дүүргээ. Өөрөө дурсажа, дэбтэрэе үри хүүгдэтэе харуулжа ябаһаа гадна, "Буряад үнэн" һониной сэтгүүлшдэ үзүүлжэ, олонийтын һонорто дуралхаба ха юм.

Эхэ, эсэгэнэрнай хэсүү сагые хүндэ гэнгүйгөөр, эсэшэ суссагүйгөөр, амаралта хүнгэлэлтгүйгөөр ажал хэжэ, хамтынгаа байдал бэхижүүлхэ зуураа инаглан дурлаһан, илдамлан ханилһан тухай зориулга-дэбтэрнүүдые бэшэдэг байгаа гэжэ мэдэжэ абахада, одоол уярмаар байбал!

Түгэхэлдэнь, инаг дуранай юрэбусын иимэ түүхэдэ һүтэдэн, уяран хүндэлһэнэй тэмдэг болгон, өөрынгөө шүлэг зориулахам:

*Аласай замго
Алгасаха заяагүй,
Алла инаһаа
Алад гараагүй -
Жаргалтай золгохо
Золтой байгаал,
Жаран шүлгөө -
Зохёолоо зориулаал.
Үри хүүгдэши*

*Уг залуулан,
Yehoo үегэ
Уяран дурсаһай,
Урихан дуранай
Ульһада абтан,
Урданай домог
Урматой дабтаһай!*
Г. БАЗАРЖАПОВА-ДАШЕЕВА.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Д. Д. Соктоева (баруун гарһаа хоёрдохин) нүхэд басагадһингаа дунда. 1948 оной зураг.

ЭНЭРХЫ СЭДЬХЭЛТЭЙ НҮХЭРНАЙ

"Буряад үнэн" һониндомнай хурса гуурһатай журналист эхэнэрнүүд, эдэбхи харюусалгатай машинист басагад, түргэн хүдэлсэтэй операторнууд болон газетын "алдуу булуудхануудые" хёрхоор адаглан олгожо, хэлэлдэ сээрээр тушаадаг корректорнүүд ажалладаг юм даа.

МҮНӨӨДЭР - МАРТЫН 8. Энэ хайхан хабарай түрүүшын һайндэрөөр "Үнэнзһингөө" дангинануудые үнэн зүрхэнһөө амаршалха зуураа, хүн бүхэндэнь талын хайхан сээгүүдһээ эгээл гоёхонуудынь таһалжа барюулха дуран хүрэнэ.

Энэ зураг дээрэ байһан ахмад корректор М. Д. Дашинимаеватай танилсагты. Мария Дагдановна аяар 37 жэлэй хугасаада "Үнэн" газетдэ үнэн сэхээр алба хэжэ ябана гэжэ мэдүүлэе. Энэ дэлгэр сэдьхэлтэй эгэшэ нүхэртээ арбаад жэлэй саана корректорнүүдэй таһалта түрүүшынхэе танилсаа һэм. Ябсаб хубсалһан сээр эхэнэр намда дүтэлжэ:

- Энэхэниие уншажархил даа. Маңда ерлэн хадаа буряад хэлээ һайн мэдэхэ байгаа ёһотойш, -

гэжэ энеэбхилэн, зөөлхэһөөр хэлэе бэлэй.

Мүнөө Мария Дагдановнагай суг ажалладаг басагад ахмад корректор тухайгаа һайн хайхан үтэнүүдые хэлэжэл байгша.

- Мария Дагдановнагай арбаад жэлһээ үлүү саг соо суг ажаллажа байнаб. Өөрөө мэдэхэ ха юмши, корректорнүүдэй ажал харюусалгатай, алдуу гаргаа болобол, зэмлүүлхэш. Ахмад корректорнай һая наһанайнгаа амаралтада гарабашье, туһа хүргэһэн заңдаа, басагадаа өөдөн үмгшлэлһөөр ажаллаад лэ ябана. Иимэ энэрхы сэдьхэлтэй, хүюу зугаатай, нягтахан эхэнэрнүүд коллектив соомнай олон юм бээ. Теэд "өөрын хүн - өөртэ хоншуухан" гэдэгтэл, бидэ корректорнүүд эгэшэ нүхэрөө дээрэ үргэн, хүндэлжэ ябадагди, - гэжэ Евгения Чимитцреновна Гомбоеватай хөөрэлдэжэ һуухаданни хэлэе һэн.

- Би өөрынгөө эгэшэд адлар һанажа, хүндэлжэ ябагшаб. Минийнхэе хоёр үхибүүдэй багахан байхада, нилээд туһа хүргэһэн юм. Нам шэнги нарай нялха үхибүүдтэй эхэнэрэй Исток һууринһаа үдэр бүри ажалдаа ошожо, ерэжэ байхада, хүндэл байгша һэн. Мария Дагдановна хэлэдэг байгаа: "Таня, басагалшн эдэлхэ болоо ёһотой, түргэн гэртээ ябал даа. Полосагаа асара наашань, би уншуужаб" гэхэ. Иимэ хүнийе хүндэлөөгүйдэ аргагүй, - гэжэ Татьяна Дуганова хөөрэлдөөндэ оролсоо һэн.

М. Д. Дашинимаевагай түрлэн эжытэй (мэндэ байхадань) танилсаа бэлэйб. Буряад тэрлигтэй, басагандаа адирхуу шарайтай, хүл хүнгэхэн хүгшэнтэй уулзаһанаа һанагшаб.

Дыжит-Ханда хүшөө хүлэингоо холотор колхозойнгоо хони, хурьгадай хойноһоо ябажа, Октябриин Революциин, "Хүндэллэй тэмдэг" орденуудта, олон медальнуудта хүртэһэн байгаа һэн.

Һайн хүнэй үхи хүүгдэшые үнэр баян, жаргалтай ажаһуудаг ха юм. Ехэ басаган - Дашима өөрын гэр бүлэтэй болонхой, 24-дхи лицейд түүхэ заана. Светлана дайнай итхалидуудай госпитальдо медсестрагаар ажаллана. Харин одхон Анджелэнь юристын мэргэжэлдэ һуража ябана.

Энэ гэр бүлһи эсэгэ - Намжил Анапьевич мантай суг газетын оршуулагшаар ажалладаг юм. Мария Дагдановнадаа нэгтэ бэшэ айлшала ошолон юм аабзабди. Гэртээ хүюу, зугаатай гээшэнь, гайхалтай. Өөрөө ябсаб гэмэ нягтаар хубсалдаг, мүн лэ гэр соонь яла-сала ариг-сээр сахигданхай байдаг.

- Нээрээшье, Мария Дагдановнае һайн хүн гэжэ мэдэнбди. Хэн нэгэнэймнай гэр бүлэдэ уйдхар гашуудалай болоо һаа, эгээ түрүүн һанаагаа зобон, энэл нүхэрнай гүйжэ ерэдэг бишуу, - гэжэ соёлой таһагай корреспондент Б. Д. Орбодоева хэлэхэдэ, - Манай таһагай корреспондентнүүдэй зүгһөө Мартын 8-най һайндэрөөр Мария Дагдановнае амаршалаарай, - гэжэ захиба.

М. Д. Дашинимаева тухай үсөөн үгөөр хөөрөбэбди. Эхэнэр хүнэй эдлэхэ жаргалһаа дүүрэнээр хүртэжэ ябыт даа гэжэ эгэшэ нүхэртөө хүсэнбди.

Г. ЗАНАЕВА.
М.ШАНТАКОВОЙ,
Д.АЛТАЕВАЙ фото.

ДУУ ХҮГЖЭМ ЗЭДЭЛЭЭ

"Преодоление" эблэлэй болон республики инвалидуудай бүлгэмэй хүтэлбэрилэгшэд хамтаржа, бэе муутай инвалидуудаа уласхоорондын Эхэнэрнүүдэй хайндэрөөр амаршалаа. Тиин эдэнэр шэхэ хатуушуулай бүлгэмэй Соёлой ордондо сугларжа, хайндэрлэбэ.

—Эхэнэрнүүдэй хайндэртэ хотын гурбан районной инвалид эхэнэрнүүд, хамтадаа 150-яад хүн суглараа. "Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэр—Мартын 8 мандаг лэ!" гэхэн уриа доро манай эблэлэйхид эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. Манай эблэлэй бүлэг артистнууд концерт-наада дэлгэбэ. Эдэнэрнээ гадна, соёлой болон искусствын академний бүлэг оюутад айлшаар ерээж, хайндэрымнай шэмэглээ, — гэжэ "Преодоление" эблэлэй түрүүлэгшэ Э. К. Будаева хөөрэнэ.

Соёлой ордондо сугларагшадта концертын хүүлээр сайлалга эмхидхэгдэжэ, дуу, хүгжэм зэдэлээ. Иигэжэ эдэнэр эхэнэрнүүдэй хайндэрыс эмхи гуримтайгаар, сэнгэлигээр тэмдэглэбэ.

Т. БАДМАИН.

Ч-Р. НАМЖИЛОВ

ЭЖЫ

Хүнэй хүбүүнхээ юугээршые үлэхэгүй
Хүдэр багжагарш болоод ябаханда,
Баархан, эхын зосоо тэгшэрхэгүй -
Багахан лэ гэжэ нананал даа ходо...
Харалган налхи шуурганда үлээлгээд,
Харгыгаа хүбүүм алдахань аа гү?
Хамагай урда заал наа орохо нэм гээд,
Халтиржа, бүдэржэ унахань аа гү?
Үнэн, худалыс танихаяа болёод,
Үетэн нүхэдөө гомдохооно аа гү?
Үмсын, хамтын зөөрини холёод,
"Үлүү хаража, булуу химэлнэ" аа гү?
Сэхэ сэбэрээр хүнэйл зэргэ болог даа,
Сэлмэг ариунаар нараниннь гарахай...
Сэдьхэлдээ таарахан харгыгаа олог даа,
Сэрэг дайниннь лэ амгалан байнай...
Эрэ хүн! Эрхим дээдыс хүрөөшье наа,
Эрдэмтэй, алдартайшини үшөө дутуу лэ;
Энэ дэлхэйе шамда бэлэглээшэ
Эжыхэнэйнгээ нангин ашые харюула.

НАНАНАЙНЬ ДУРАН

нааяхан Улаан-Үдын Номой байшан соо баяртай үйлэ хэрэг болобо: ариун найхан шарайтай, хурса нюдэтэй, иддам зохид энсбхилэлтэй поэтесса Валентина Дугаровагай шүлэгүүдэй түрүүшын номтой танилсаалга үнгэргэгдэбэ.

Улаан-Үдэдэ тоонтотой Валентина Чимитовна П. И. Чайковскийн нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищи дүүргээд, Ташкентын Мухтар Ашрафин нэрэмжэтэ гүрэнэй консерваторидо мэргэжэлээ дээшлүүлээ.

Үшөө хургуулида хурахааа Валентина басаган шүлэгүүдэе бэшэдэг юм. Буряад оронойнгоо Уран зохёолшодой холбооной "Баргажан" нэгэдэлдэ бэлигээ хурсадхаа. Удаань В. Ч. Дугаровагай бэшэһэн шүлэгүүдэ "Правда Бурятии", "Молодежь Бурятии", "Хурамхаанай галнууд" газетэнүүдтэ, "Байгал" журналда барлагдажа, уншагшадта мэдээжэ болонхой. "Отчий край" (1981 он), "Мы из страны Юности" (1984 он) гэхэн суугууларинуудта зохёолнуудын хэблэгдээ нэн.

Буряад Республикын залуу уран зохёолшодой XI конференцидэ хабаадаһан поэтесса түрүүн хүгжэмэй

училищида багшалаа, мүнөө дуида хургуулида уран шүлэгэй эстетическэ түбье хүтэлбэрилнэ.

"И снег, и розы, и любовь" гэжэ түрүүшын номдо эддэб үедэ бэшэһэн шүлэгүүдын оруулагдаһан байна. Энэ ном соонь Эхэ орон, хүгжэм, инаг дуран тухай шүлэгүүд барлагдаа. Ород романснүүдэе тон дуратайгаар гүйсэдхэдэг Валентина Дугаровагай түрүүшын номые (уран зурааша В. Зориктуев) хэблэлгэдэ республикын типографи, Эхэнэрнүүдэй холбоон туһалһан байна.

Амаршалгын үгэ абahan искусство шэнжэлэлгын эрдэмэй кандидат А. В. Тумахани поэтесса тухай найхан үгэнүүдэе хэлээ.

Поэтессын шүлэгүүдэе эндэ сугларһан залуу хүнүүд уншажа, поэдүүд С. Санжиева, Т. Гомбожапов амаршалжа, сэдьхэлдэмнай найхан мэдэрэл түрүүлээ.

Удаань хүгжэмэй фонограмма табигдажа, "Не уходи..." гэхэн ород романс Валентина Дугаровагай дуулаһаниинь, шүлэгүүдэ уншаһаниинь олондо найшаагдаа.

"Шүлэгүүдэ дуун болгохо бэлиг талаантай, эхэнэрэй нимгэн сэдьхэлтэй поэт хадаа дуушан

“СЭДЬХЭЛ САГААН, ХҮСЭЛ
НАЙХАН ХҮҮХЭН...”

- Вера, Танине Сагаан хараар, энэ ехэ амжалтаартнай амаршалаад, өөр тухайгаа тобшохоноор хөөрөжэ үгэхыетнай гуйха байнаб.

- Би Түнхэнэй аймагай Галба нотагта тоонтотой хүм. Сергей Жанович эсэгэмни жолоошноор хүдэлдэг. Нийна Лопсоновна - эхэмни бухгалтер. Слава дүү хүбүүн Улаан-Үдын педколледждэ хүгжэмэй таһагта хурана. Конкурсын үедэ өөртөө танилсуулха даабари үгөө нэн. Нэгэхэн минутын туршада тоонто нотаг, өөр тухайгаа хөөрэхэ, уг гарбалаа үе үсэрнь нэрлэн, тодоор, уян буряад хэлээр хөөрэхэ хэрэгтэй байгаа. Би тнихэдэ 6 үе элһисэгүүдэ нэрлээ нэм.

- Конкурсно бэлдэхэдэтнай хэн туһалаа нэм?

- Түнхэнэй аймагай захиргаанай соёлой таһаг (даагшань Г. Э. Таранова) мүнгоор туһалаа. "Бадма-сэсэ" ансамбль театрай хүтэлбэрилэгшэ Д. Ж. Бадлуев, мүн В. М. Сыдеев нилээн ехэ туһа хүргөө. Конкурсын үедэ сугтаа хурадаг үетэн - басагад, хүбүүд намайе ехэ дэмжээ. Соёлма Мангутова хаңи басагамни ходо хажуудамни байлсажа, али болохоор дэмжэһэн юм.

Конкурсын гуримаар

болохо аргатай, тиимэхээ түрүүшын номоорнь амаршалнаб", - гэжэ Буряад Республикын Уран зохёолшодой холбооной правлениин түрүүлэгшэ, поэт Б. С. Дугаров тэмдэглээ.

Уран шүлэг хадаа бүхы наһанайн дуран болоно гэжэ энэ уулзалга дээрэ хэлэгдэһениинь тон зүб лэ. Түрүүшынгээ сэсэг ургуулан, номоо барлуулһан баян сэдьхэлтэй, бэлигтэй Валентина Дугарова Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэрөөр амаршалаад, эхэнэрэй жаргал эдэхыен, зохёохы ольготой, сэбэр сарюун ябахыень хүсэнэбди.

Б. ОРБОДОЕВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: поэтесса Валентина Дугарова.

М. ШАНТАКОВОЙ фото.

Сагаалганай түрүүшын үдэрнүүдтэ 1996 оной "Сагаан нарын дангина" гэхэн конкурс үнгэрөө нэн. Тэрэ конкурсдо сэбэршые, бэрхэшые буряад басагад олоор хабаадажа, уран бэлигээ туршалсаа нэн. Мүрысөөн лэ хадаа мүрысөөн. Тэрэнэй дүнгөөр БГУ-гай буряад хэлэ бэшэгэй факультедэй хитад-монгол таһагай II курсын оюутан ВЕРА СОКТОЕВА илаа нэн. Сагаан нарын дангинатай хөөрэлдөө уншагшадтаа дурадханабди.

Манай хөөрэлдөөн

хатарха даабаритай байгаат. Хатаргаа зохёоходотнай хүн туһалаа нэн гү?

- Үгы даа, би өөрөө хатаргаа зохёогооб. Багаһаа хатарха дуратайб. А. Андреевэй "Үнгын голый дангина" гэхэн дуунай найхан хүгжэм доро хатархадашье аятай даа. Үргэи буряад тала дайдаар, үнгын найхан сэсэгүүдээр бүрхөөгдэһэн нутаар залуухан басаган гэшхэлнэ. Инаг нүхэртээ уулзахаяа дали урһан мэтэ, баяртайасогтой, сэдьхэл сагаан, хүсэл найхан хүүхэн дангина зорино гэжэ наһандаа зураглаад, хатар нааданай арга дүрөөр харуулахые оролдоо нэм.

- Гэсэр баатарта ямар бэлэг барья нэмтэ? Оёхо, нэхэхэ, эдээ шанаха дуратай гүт?

- Монгол найхан торгоор туулмаг оёоб. Өөрынгөө бариһан хилээмэ туулмаг соогоо хээд, барья нэм. Эжымни оёжо, нэхэжэ, элдэб эдээн табат бэлдэжэ хурһан юм. Өөрын гараар оёһон, нэхэһэн хубсаһа үмдөөд ябаханда, гоё бэшэ гү?

- Яһала тодо, баян, хурса буряад хэлэтэй байһанаа конкурсын үедэ гэршэлээт. Буряад хэлэ хургуулида зааһан багшаһаа энэ ушар ехээр дулдыдаа гэшэе аабза?

- Галбын дунда хургуулида

Сырен-Дулма Доржиевна Митриковада буряад хэлэ заалгаа нэм. Багшымнай хэшээлнүүд, мүн буряад хэлэнэй болон литературыны кружогой ажал хэрэгүүд ехэ һонин байгша бэлэй. Тэндэхээ туһатай юумэ зүрхсэдьхэлдээ хадуужа абааб гэжэ наһадабди.

- Монгол болон хитад хэлэ шудалаад, саашадаа хаана, ямар ажалда хүдэлхэ болонобта?

- Гурбадахи курснаа хитад хэлэ бүри гүнзэгыгөөр шудалхабди. Чаньчунь, Хүх-Хото гү, али Манжуурта 1-2 нарын практика гараха аргатайбди. Теэд энэ ушарта ехэ мүнгэн хэрэгтэй болоно. Саашадаа, университетэй хүүлээр, Улаан-Үдын гимназинуудта хитад хэлэ зааха аргатайб. Али гэбэл, оршуулагшаар хүдэлжэ болохо юм. Энэ мэргэжэлдэ наһамни дүтэ байнал даа.

- Мартын 8-най хайндэрөөр хэнни амаршалха байнат?

- Нэн түрүүн хайрага эжыгээ амаршалнаб. Хүндэтэ багша Бальжима Сандановнае амаршалнаб. Эльгэн ханинхэр Соёлмаагаа амаршалнаб. Бултадаа амар мэндэ, золтой жаргалтай ябыт даа!

Т. САМБЯЛОВА хөөрэлдэбэ.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Редактор Ц.Б.ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: ДАНЧЕЕВА Г. Х., ДОНДОГОЙ Ц. Ц., ЖИГЖИТОВ Б.М.Ж. (харюусалгата секретарь), РИНЧИНОВ С.Д. (редакторай орлогшо), ОЧИРОВ С.Д., ПИНГТAEВ В. П. (хэблэгдэй директор). САМБЯЛОВА Т.В.

Манай адрес:

670000, Улаан-Үдэ,
Каландаршвиллин
үйлсэ, 23, "Буряад үнэн"
газетын редакци.

Газетэ хэблэлэй 2
хуудалан хэмжээтэй.
Индекс 50901. Хэлэг
4269.
Хэблэлдэ
тушаагдалан саг 17.00.

"Республиканска типографи" гэхэн АО-до
газетэ хэблэгдээ.
Директорайн телефон: 2-40-45.
Б-0079-дэхи номертойгоор бүридхэлдэ
абтанхай.
Заказ №7718.

Редакциин телефонууд: редакторай - 2-50-96, приёмный - 2-54-54, редакторай орлогшонорой - 2-68-08, 2-62-62, харюусалгата секретарин - 2-50-52, секретаридаид - 2-60-91, таһагууд: нийтлэл-почитческэ - 2-55-97 (даагшань), 2-61-35, 2-56-23, социально-экономическа - 2-64-36 (даагшань), 2-63-86, 2-61-35, 2-67-81, соёлой, эрдэмэй болон хургуушнуудай - 2-60-21, (даагшань), 2-57-63, олонингын хүдэлмэрини ба мэдээлэлэй - 2-54-93, (даагшань), 2-34-05, 2-69-58; оршуулгын - 2-67-81; корректорнүүдэй - 2-33-61, компьютерна түбэй - 2-66-76. Манай корреспондентнүүд: Агинскда - 3-42-19; Закаменскда - 30-61.

"Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 2-49-94, бухгалтерн - 2-23-67, вахта - 2-35-95.